

aplaus

NÁRODNÍ DIVADLO
V BRNĚ

Opera Marta. Foto: Luděk Svítal

PARTNEŘI NDB

Jihomoravská plynárenská, a.s.

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI NDB

Fejeton

Není pravda, že vznik nové inscenace operního díla musí vždy provázet „hluk“. Tedy zpěv, různé odkašlávání a odchrmlávání si, ladění nástrojů, hudba různých fází díla najednou či hudba jednotná, řeč vzrušená, tichá, šepotavá i hlasitá, zvučná, naléhající, nesouhlasná i chlácholivá. Nová inscenace může také vznikat zcela tiše, bez povyku, někde docela v ústraní. Lépe řečeno každá část nové inscenace nemusí nutně podléhat zvukům. Dokladem toho byl děj, který se nedávno odehrával na jedné z chodeb Národního divadla v Brně. Odehrával se mlčky a právě ten klid a ticho kolem mohli v náhodně kolemjdoucím, ovšem pravidelněji náhodně kolemjdoucím, vzbuzovat úžas.

Ta chodba bývá docela obyčejná, prázdná, s jednou nástěnkou. Rozbíhá se doprava i doleva, ale komu záleží na pravé a levé straně, když stoupá do vyšších pater. Jednoho zimního dopoledne se na ní objevila kostura. Pár kovových špruší, pár snad hliníkových drátů či trubek, které se sbíhaly vertikálně i horizontálně a vytvářely pevnou síť připomínající obrovskou, těžkou sukni. Něco jako zbroj dam rytířek. Velká oblá tam osaměle stála... den, dva, tři... až... najednou docela tiše změnila tvář. Jako by se na ni snesl lehounký bílý sníh a pokryl ji bílou krásou. V pase cudně stáhnutá bílá hmota stékala po stranách dolů do velké elipsy. A snad druhý den nato tu bílou krásu překryla další bílá krása, jemně prosvítající, nabíraná. Na chodbě teď tiše stála něžná bílá krinolína, která se snad sama jako larva poměňovala v něco úžasného. Sama pro sebe, z radosti nad proměnou, bez toho, aby vykřikovala do světa Ó, jak jsem dokonala. A pak zmizela. Chodba ztmavla, sváteční nálada kolemjdoucího pohasla. Ale naděje, že se někde objeví, zůstává. A bude tam krásná a mlčenlivá, bez nároků na ovace, jen tak tiše stát...

Šárka Motalová ■

Obsah

- 4 Zprávičky z NDB
- 6 Změny v repertoáru Mahenovy činohry
- 7 Premiéra Adam Geist s Lindou Dostálkovou
- 8 Napsali o Takové ženské na krku
- 11 Trialog 05
- 12 Operní premiéra Marta
- 14 Napsali o Řeckých pašijích
- 16 Rozhovor s Hubertem Francisem
- 20 S choreografem Vasilijem Medveděvem o Korzárovi
- 24 Co v Redutě chystá opera
- 26 Obchodní oddělení informuje
- 28 Výročí
- 30 Břežnový program NDB
- 32 Dubnový program NDB
- 34 Jazz festival

Titulní strana – Návrh kostýmu Jany Zbořilové na postavu Vesničanky v opeře Marta

Foto zadní strana obálky – Návrh scény Adama Geista od Lindy Dostálkové

NÁRODNÍ DIVADLO
V BRNĚ

aplaus – měsíčník Národního divadla v Brně, Dvořákova 11, 657 70 Brno

ředitel: Mgr. Zdeněk Prokeš

tel.: 542 158 111, e-mail: aplaus@ndbrno.cz

šéfredaktorka: Šárka Motalová

korektura: Eva Strnadová

sazba a tisk: B. Maleček, Slavkov u Brna, Point CZ, s. r. o., Údolní 6, Brno

náklad: 4000 ks

ročník VI., č. 3

MK ČR E 11077

NDB má dvě nominace na cenu Thálie 2004

Peter Straka – představitel Laci v brněnské inscenaci Její pastorkyně

Světově proslulý tenorista českého původu **Peter Straka** je členem souboru Opera Zürich, kde debutoval v cyklu Mozartových a Monteverdiho oper. Mezi dalšími postavami, které na své domovské scéně ztvárnil, jmenujme alespoň Tamina v Kouzelné flétně, Nemorina v Nápoji lásky, Prince v Rusalce, Florestana ve Fideliovi a Alfreda v Traviatě. Pravidelně hostuje na významných operních scénách po celém světě (Mnichov, Berlín, Hamburk, Londýn, Milán, Paříž, Tokio, Edinburgh), kde sklízí velké úspěchy ve významných rolích tenorového repertoáru, jako jsou například Lenský v Evzenu Oněginovi, Rudolf v Bohémě, Erik v Bludném Holanďanovi, Jeník v Prodané nevěstě. Spolupracuje s dirigenty zvučných jmen jako Lorin Maazel, Sir Charles Mackerras, Nikolas Harnoncourt, Kurt Masur, James Levin, Christopher von Dohnanyi. Nedílnou součástí jeho repertoáru tvoří postavy z oper Leoše Janáčka. Jeho mimořádný pěvecký a herecký projev jej přímo předurčuje pro role Laci v Její pastorkyni, Borise v Káti Kabanové, Živného v Osudu, Ctirada v Šárce či malíře Mazala ve Výletech pana Broučka.

Za svou interpretaci Laci v inscenaci Její pastorkyně, jež měla premiéru v rámci mezinárodního hudebního festivalu Janáčkovy Brno 2004, získal **nominaci na cenu Thálie v kategorii Opera**.

Jedinečný umělecký zážitek si bude moci brněnské publikum zopakovat 22. dubna 2005, kdy Peter Straka vystoupí v roli Borise v inscenaci Káti Kabanové v Janáčkově opeře.

Richard Kročil – za mimořádný výkon v baletu D.M.J. 1953–1977

Po loňských nominacích Jany Příbylové a Michala Štípy za ztvárnění hlavních rolí v baletu Bajadéra se brněnský balet letos opět dočkal úspěchu. Do nejužšího kola nominací se dostal sólista **Richard Kročil**, který komisi Thálie zaujal svým mimořádným výkonem v poslední baletní premiéře – Baletním večeru na hudbu českých skladatelů, konkrétně v D.M.J. 1953–1977.

Je to již druhá Kročilova nominace. Poprvé jej porota Herecké asociace nominovala v roce 1998 za výkon v baletu Tanečník na provaze. V té době Kročil působil v Národním divadle moravskoslezském, kam nastoupil jako sólista ihned po absolvování Janáčkovy konzervatoře v Ostravě. První velkou příležitost dostal v sedmnácti letech, kdy mu umělecký šéf baletu ostravského divadla nabídl roli Alberta v Giselle. V roce 2000 přijal rodák z Karviné nabídku ze souboru Washington Ballet v USA, kde působil jako sólista tři sezony. Koncem roku 2003 se vrátil zpět do České republiky a do Národního divadla v Brně nastoupil v lednu 2004. Zde jej mohou návštěvníci prozatím vidět v již zmíněném Baletním večeru na hudbu českých skladatelů, a to v Symfonických fantaziích a v D.M.J. 1953–1977 a v Giselle. Od dubna pak v připravované inscenaci Korzár. Richard Kročil tančil v choreografiích Phillipa Talarda, Eddyho Toussainta, Mary Day, Septima Webrea, Trey McIntyry, George Balanchina, Igora Vejsady, Petra Zusky a dalších.

Richard Kročil se tanci věnuje od deseti let a porota jej na cenu Thálie nominovala **v kategorii Balet a pantomima a jiný tanečně-dramatický žánr**.

V dubnu začne předprodej abonmá pro nastávající sezonu 2005/2006

V měsíci dubnu bude opět zahájen prodej předplatného pro další divadelní sezonu. Právě v těchto dnech vrcholí přípravy a základní informace jsou:

– zůstávají zachovány všechny předplatitelské skupiny

– pro milovníky baletu přidáváme čistě baletní předplatitelskou skupinu

– pro milovníky oper, baletů a činohr v Mahenově divadle přidáváme také dvě nové předplatitelské skupiny

– nabídka divadla Reduta bude do abonmá zařazena až od další sezony

Při přípravě skupin jsme se opřeli nejen o dosavadní zkušenosti, ale také o výsledky ankety, která probíhala v loňském roce v prosinci a letos v lednu. S jejími podrobnými výsledky vás seznámíme v některém z příštích čísel Aplausu. Z ankety mimo jiné vyplývá, že nejčekanější nové inscenace jsou Rusalka, Rigoletto a Prodaná nevěsta.

Při přípravě abonmá jsme kladli velký důraz na pestré a zajímavé složení inscenací ve skupinách. Vycházíme ze současných cen a pro vybrané cílové skupiny – senioři, rodiče s dětmi a studenti a mládež připravujeme zajímavé slevy. Navíc pro některé předplatitelské skupiny chystáme další dárky. Jedním z nich bude Vánoční koncert v Janáčkově divadle.

*MgA. René Sviderski
vedoucí odboru marketingu ■*

Dřevěné a kamenné asambláže nacházejí společnou řeč

Maska Miroslava „Bambase“ Koudelky

Ve výtvarném světě platí Augustin Čech již léta za sochaře, který se upsal dřevu. S tímto voňavým materiálem si vystačil pěkně dlouhou dobu, aniž by k němu přidal jakékoli cizí prvky. Později začal experimentovat i s nimi, nejčastěji to byly kovy, bronz a cín, a ty pak na dřevu vytvářely malý, leč dominantní znak. Nyní se Gustav Čech věnuje asamblážím, kdy do dřevěného nebo štukového základu vtiskuje nejrozličnější předměty – keramiku, kameny, mušle, ale i vyložené předměty, nejroztodivnější úlomky, i třeba střepy talíře a podobně. Dřevo však stále zůstává materiálem základním a nejmilejším. Gustav Čech kdysi začínal zkarikovanými lidskými hlavami, pak se upnul k rozšklebeným molochům, ale též k býkům, ptákům a reliéfům slunce. Následovala inspirace antikou v podobě stylizovaných bojovníků, Ikarů atd. Válka v Perském zálivu ho inspirovala k tvorbě polních oltářů různých velikostí, přičemž tyto svérázné sochy nejspíše připomínají rozevřený misál. S přibývajícím roky je tedy patrné, že sochař nejenže rozšiřuje paletu používaných materiálů a s nimi i adekvátní výtvarné techniky, ale i v inspiraci se rozevírá široké škále podnětů bez jakéhokoli apriorního omezení.

Zatímco Gustav Čech reprezentuje letitou brněnskou výtvarnou profesionální sochařinu, je Miroslav „Bambas“ Koudelka vedle něho takřka amatérským začátečníkem.

Pokusy se dřevem zhruba před devíti lety ho výrazněji uhranuly, zdá se však, že mu nadále zůstane vlastní kámen, který začal opracovávat před dvěma třemi roky. I on v podstatě užívá techniku asambláže, neboť kámen zpracovaný nejprve ruční bruskou doznává pak nejrozličnějších barev a tvarů, k nimž výraznou měrou zpravidla přispívají lepené cizí prvky. Inspiraci Bambas hledá ve svém letitém koníčku: v hájemství mimozemských světů a civilizací.

Čechovy dřevěné sochy a reliéfy a Bambasova kamenná sochatá ztvárnění jeho mimoplanetárních vizí ozvláštní v březnu foyer Janáčkovra divadla. Oba výtvarníci tu představí práce z posledních let. **Vernisáž se koná ve středu 9. března v 17 hodin** a zpestřit ji přislíbil známý perkusionista Pavel Fajt. Lze dodat, že oba výtvarníci nevystavují spolu poprvé, takže lze doufat, že i v tomto prostředí vytvoří dřevo a kámen oku lahodící symbiózu.

Vladimír Čech ■

(autor není rodinně vázán na Augustina Čecha)

Plastika Augustina Čecha

Foto: 2x Vojtěch Vondra

Změny v repertoáru Mahenovy činohry

Vedle změn ve vedení Mahenovy činohry dochází také ke změnám v repertoáru této sezony. K 28. únoru 2005 odešel z pozice uměleckého šéfa činohry pan Miloslav Mejzlík. Vedení NDB během jarních měsíců vyhlásí na tuto funkci výběrové řízení. Jak již bylo naznačeno, z organizačních důvodů dochází v činohře také ke změnám v uvedení premiér prvního pololetí roku 2005.

Činohra Národního divadla v Brně měla mít do konce letošní sezony tři premiéry. Jejich časové rozvržení zůstává zachováno, došlo ke změně titulů: nejbližší, zároveň českou premiérou hry bude současné německé drama **Adam Geist**, oceněné tamější kritikou jako nejlepší text roku 1998. (*Premiéra místo Muže bez vlastností.*) Tragédie **Adam Geist** je snad nejvíce recipovanou a nejkompexnější hrou výrazné německé autorky Dey Loherové – režie se ujal **Jakub Maceček**. Kritika v souvislosti s textem mluvila o přímých paralelách s Büchnerovým Vojckem, přidejme snad ještě s tím související blízkost k Brechtovu Baalovi. **Adam Geist** je hra výrazně alegorická. Slovní hříčka ve jméne postavy (Geist = duch, rozum, smýšlení), Adam jako modelový, první a poslední člověk. Jedenadvacet obrazů ukazuje pouť antihrdiny Adama přes pokušení, kterým však jen zřídka odolává. **První premiéra proběhne na Zelený čtvrtek 24. 3. 2005.**

V dubnu se na scéně Mahenova divadla setkáme s první velkou a neprávem opomíjenou Moliérovou komedií **Škola žen** v režii **Ivana Rajmonta**. (*Místo premiéry*

Amfitryon.) Komedialní titul napsaný už v roce 1662 dokáže dodnes skvěle pobavit diváky všech věkových kategorií. Molière se totiž zaobíral strastmi lásky i některými směšnými lidskými vlastnostmi, které všichni dobře známe a dokonce je i sdílíme a prožíváme. A proto se snadno může stát, že se v této komedii tak trochu poznáme. Komédie neztrácí do dnešních dnů nic na své současnosti – ukazuje, že zbohatlická omezenost a pokrytectví přetrvává věky. **Premiéra se uskuteční 22. 4. 2005.** Posledním nově nastudovaným titulem letošní sezony bude velké norské drama Henrika Ibsena – **Rosmersholm**. (*Nahradí Doktora Živago.*) Nastává konec velkého pokolení. Majitel Rosmersholmu, Johannes Rosmer, je posledním ze starého rodu vlivných důstojníků a úředníků. Býval farářem, od úřadu však odstoupil. Je poznamenaný tragédií své ženy Beaty – ta zemřela kdysi dávno, snad zešlela, možná i proto, že nemohla mít děti a zachovat rod. Silnou ženou v pozadí, s níž Johanness pojí láska, je Rebekka. Odkrytá minulost dovádí postavy k tragickému vyústění. Režie se ujal jeden z našich nejvýraznějších divadelníků **J. A. Pitínský**. **Poprvé nastudování uvidíme 17. 6. 2005.**

Omlouváme se vám, milí návštěvníci, a doufáme, že vás naše nové tituly zaujmou. Vybírali jsme je s ohledem na již avizované premiéry. Zároveň s výjimkou Adama Geista zůstali zachováni i známí a vynikající režiséři, které vám Mahenova činohra slibovala na začátku sezony.

Adam Geist přichází do České republiky

Od začátku roku 2005 pozvolnými kroky vchází na jeviště Mahenovy činohry poprvé v České republice hrdina hry Dey Loherové Adam. Je to človíček mladý, celý bolavý okolím, společností. Je to človíček tápající, hledající záchytný bod, něco, oč by se dalo v životě opřít, proč by se dalo žít. Je to človíček nacházející...

Adam Geist, jak již v našem měsíčníku bylo řečeno, není hra přímočará. Ani jeho postavy nelze jednoduše definovat. Geist vzniká v kolektivu mladých tvůrců. Jedním z nich je výtvarnice Linda Dostálková, která říká: **Při práci v divadle má komunikace obvykle osobnější charakter.**

> Jak vypadá vaše příprava na realizaci scénografie nové hry v obecné rovině?

Obecně od analýzy textu pokračuje několika schůzkami s režisérem a dramaturgem, kde společně řešíme koncepci dané hry. Je výhodné nastudovat si materiály týkající se autora textu, období, v němž se hra odehrává atd. Příprava je především nejkreativnější částí práce scénografa. Je příjemné koketovat s myšlenkou, že umístíte do reálného prostoru jeviště v podstatě cokoliv. A tato fáze vám takový pocit umožňuje.

> *Pak přijdou nápady a zřejmě následuje jejich určitá eliminace nebo usměrňování tak, aby všichni včetně režiséra byli spokojeni. Jak takové diskuse vypadají?*

Vypadají stejně jako rozhovory o čemkoliv, na čem všem zúčastněným stranám záleží. Lze říci, že při práci v divadle má komunikace obvykle osobnější charakter.

> *Jak vypadaly u Geista?*

Náš tým je nejen generačně spřízněný, ale především názorově. S Markem Cpinem (kostýmy), Petrem Štědrněm (dramaturgie) a Davidem Možným (videoart) se již dlouho setkáváme a myslím, že známe vcelku podrobně své preference, ať se týkají čehokoliv. S Jakubem Macečkem (režie) spolupracuji poprvé, a jak se ukázalo, naše oblíbená kavárna je teď i jeho oblíbenou. Mohu tedy říci, že diskuse nad Geistem byly od počátku posunuty do jiné roviny. Ušetřili jsme spoustu času rozhovory nad tím, na co chodíme do kina. A shodujeme se přesně v tom, který díl Kill Bill je lepší.

> *V NDB se nyní podílíte na vzniku hry Adam Geist. Čím vás hra oslovila – jak vznikl nápad na scénou této inscenace?*

Adam Geist je hrou německé autorky Dey Loherové. Odehrává se v současnosti a je o muži, který nemá v životě skutečně štěstí. Dostatečně výmluvným podtitulem je: „Žádný anděl, ale ani vrah!“ Moc se mi líbí klipový ráz, jakým hra plyne, stálé změny prostředí. Právě z tohoto důvodu jsme přizvali ke spolupráci videoartistu Davida Možného. David získal 1. cenu na festivalu digitálních médií Bit Film v Hamburku za svůj videoklip Virtual Soul Waste hip hopové kapely Naše věc a je také mimo jiné Vj brněnského sdružení Vítrolch. Adam Geist je jeho divadelním debutem.

> *Jak bude scéna pojatá?*

Nápad na scénografii se tak postupně vytvořil a podléhal částečně i tomu, realizovat co nejlepší „hřiště“ pro videoart. Docílil tím dokonalé animace Geistovy postavy bez jakéhokoliv patosu. Minimalistická scéna představuje tzv. jinou realitu. Je to snový prostor ohraničený nekonečným pozadím s projekčním plátnem. Na jevišti se postupně objevují reálné objekty dotvářející jednotlivá prostředí. Domnívám se, že nejen formální zpracování by mohlo zaujmout především mladší publikum.

-ota- ■

Linda Dostálková, 4. 7. 1977, Třinec

1998 a 1999 architektura, TU Liberec

1999–2003 scénografie, JAMU Brno

2001–2003 média a audiovizuální prostor, AVU Varšava

Výběr z realizací

2001 Koncepte výloh Hermes Paris, Vstup do nového milénia, Praha; Prométheus, design a kostýmy, mezinárodní projekt, divadlo Archa Praha. **2002** Umělci pro NATO, Wrong, Salon, realizace scénografie a kostýmů pro ČT; Z. Plachý / J. Šimáček, Nepohodlný indián, kostýmy, Klicperovo divadlo Hradec Králové. **2003** G. Verdi, La Forza del Destino, výprava, Divadlo J. K. Tyla Plzeň; Strážce duší, as. architektka seriálu, ČT; Banal Is Beautiful, výstava, galerie Štěpy, Brno. **2004** Produkty, výstava digitálních tisků, Národní muzeum Varšava; Idyl Land, výstava obrazů, Spolek, Brno; Karel Čapek, R. U. R., grafický design plakátu; Dům umění města Brna, Frisbee, Současný český videoart, design; Byla to jeho poslední srna, výstava digitálních tisků, Café Alfa, Brno. **2005** Z. Plachý / J. Šimáček, Oliver Twist, kostýmy, Divadlo Komédie, Praha; Společně se sestrou Danielou Dostálkovou založily studio SISTARS, zaměřené na komplexní návrhy a realizace s přesahem do fotografie, umění, scénografie a grafického designu.

Dea Loherová Adam Geist

Osoby a obsazení:

Adam: Václav Neužil

Strýc + Bruno: Vladimír Krátký

Bratrance: Petr Rakušan, Josef Koller, Ondřej Novák

Mistr + Poddůstojník + Reinberger:

David Kaloč

Dealer + Šéf + Žoldák + Erich: Martin Sláma

Teta: Hana Kačorová j.h.

Holka: Antonie Talacková

Indián: Petr Bláha

Kandidát do legie: Josef Koller

Režie: Jakub Maceček

Dramaturgie: Petr Štědrň

Hudba: David Smečka

Scéna: Linda Dostálková

Kostýmy: Marek Cpin

Videoart: David Možný

Mahenova činohra NDB

Napsali o premiéře Takové ženské na krku – Tak sa na mňa prilepila

Bulvár v česko-slovenském podání

Po výrazných úpravách detektivky Agathy Christie Past na myši a Drdových Dalskabátů připojila nyní činohra ND Brno k sérii komediálních titulů další článek. Ve dvou víkendových premiérách se tu objevila fraška mistra pařížského bulvárního divadla přelomu 19. a 20. století Georsege Feydeaua Taková ženská na krku – Tak sa na mňa prilepila. ... Zkušený režisér (Lubomír Vajdička) nehledal v textu... žádné existenciálně abstrahující „přesahy“ a plně se spolehl na respektování osvědčených zákonitostí žánru. ... Na uvolněné víceméně univerzální scéně a se slušivými modernizujícími kostýmy dal většině nepsychologizovaných rolí pevné kontury, některým výstupům akční nebo replikové etudové rozkošatění a celému nedlouhému večeru zpravidla nepřehrávanou hybnost i gradaci. Jeho protagonista Boisd'Enghien pohybově zdatného Tomáše Maštalíra j.h. v neustálé vnitřní tenzi a s krkolomnými vytáčkami hekticky pendluje mezi temperamentní hysterizující

milenkou Luccete (Antonie Talacková) a blazeovaně chladnou snoubenkou Viviane (Monika Hilmerová j.h.). Z živočišopisu měšťáckého světa dokázali vysoustruhovat zapamatovatelné figury zejména Petr Halberstadt (zamilovaný žárlivec generál Irrigua), Petr Bláha (rtuťovitý ambiciózní Bouzin), Jana Hlaváčková (na dekorum dbající baronka Duvergerová) i další...

Vít Závodský, Brno magazín 3. 2. 2005

Česko-slovenský Feydeau vyšel

...Fraška Georgese Feydeaua ...je zatím tím nejlepším, co letos scéna v divácky vstřícné linii programu připravila. ...Hostující režisér Ľubomír Vajdička nastudoval komedii nejen v Brně, tutéž inscenaci bude zkoušet také ve brněnském národním divadle. V alternovaných rolích brněnské verze účinkuje několik mladých slovenských herců, čeština zazní naopak z úst brněnských herců hostujících v bratislavském nastudování. Obě varianty těžce inscenace pracují s kombinací českého a slovenského překladu a kráceného textu...

...V herecky bohaté a pestré, rytmicky dobře šlapající první půli pobaví dynamický Tomáš Maštálir (alternace Václav Vašák) jako Bois-d'Enghien těkající v ostrých ironizujících střížích a unikající z osidel nejnemožnějších situací Antonie Talackové jako atraktivní, mírně afektovaná Lucette se svým kontrapunktem, přehlíženou, nenápadnou sestrou Marcelinou (Zuzana Ščerbová). Dobrým tahem bylo obsazení Petra Bláhy (alternace Richard Stanke) do pro něj neobvyklého typu, sytě vykresleného trapného outsidersa Bouzina. ...Atraktivnost úvodních scén dovřuje (režisér) postavou nejděčnější a skutečně povedenou, Lucettiným nápadníkem, generálem Irriguou (Petr Halberstadt). Halberstadt... zde dostává prostor v komediální poloze a daří se mu. Jeho generál zábavně a kultivovaně těží z vděčného zdroje komicna, z jazyka komoleného cizincem, a doplňuje jej roztomilou zamilovanou rozpačitostí kontrastující s přesně načasovanými výbuchy nezvládnuté jižansko-vojenské náтуры.

Kateřina Bartošová, Lidové noviny 10. 2. 2005

Česko-slovenské laškování s Feydeauem

...Taková ženská na krku má poměrně triviální, lehce

košilatou zápletku... Hostující režisér Ľubomír Vajdička hbitě přivádá na scénu nejen ústřední dvojici, ale i pestrou plejádu figurek s různými úchytkami... Vajdička si skvěle vyhraje se záměnami osob i věcí a baví lehkonožným humorem, aniž by působil těžkopádně či sklouzl k bohupusté lacinosti. Zakomponování slovenských herců do inscenace působí nenásilně a přináší své ovoce – jako by všichni najednou hráli lépe a radostněji... Typově dobře obsazená Antonie Talacková jako salonní krasavice Lucette umí být neodolatelně koketní, dryáčnický nazlobená a rafinovaně vypočítavá, Petru Bláhovi ...nečekaně sedí part věčného smolaře Bouzina, pobaví přitroublý Fontanet Ondřeje Nováka ...a záviděníhodnou a brilantní kreaci jako generál Irrigua odvádí Petr Halberstadt, vtipně lámající češtinu a dusící pod čepicí prudkou letoru své postavy. Hvězdou páteční premiéry ovšem zůstal bez sebemenšího zaváhání hostující Tomáš Maštálir, jenž ...doslova a do písmene propotil košili. Jeho Bois-d'Enghien je dalším z řady sympatických hříšníků, kterým velkoryse odpustíte cokoliv...

Simona Polcarová, Rovnost 1. 2. 2005

Foto Jana Hallová

Mahenova činohra NDB

Setkání po páteční premiéře Feydeaua

Ředitel činohry SND Juraj Slezáček (vlevo) a odstupující umělecký šéf Mahenovy činohry Miloslav Mejzlík

Nahoře
Tomáš Maštálir přijímá ovace

Vlevo
Herci SND Ján Koleník (vlevo) a Monika
Hilmarová
Foto: Jana Hallová

Mahenova činohra se chystá na Trialog 05

Divadelní přehlídka **Trialog** vznikla počátkem 90. let z touhy po setkávání činoherních souborů Národních divadel – z Brna, Prahy a Bratislavy. Brzy se rozrostla o další české i zahraniční soubory, které tak na scéně Mahenova divadla získávaly a získávají jedinečný prostor k přátelské konfrontaci. Během dvanácti let existence přehlídky zhlédli diváci řadu výjimečných představení a neopakovatelných hereckých kreačí – to nejzajímavější z repertoáru prestižních divadelních domů. Každým rokem se na brněnské scéně scházejí pokorné či moderní interpretace klasických dramatických textů spolu s inscenováním nových titulů. V letošním roce se směřování Trialogu opírá o léty prověřené kusy – **Naši furianti** (Národní divadlo Praha), **Král Lear** (Divadlo J. K. Tyla Plzeň), které inscenátory neustále vybízejí k vlastním interpretacím.

Moderní divadlo bude tentokrát zastoupeno inscenací **Žebrácké opery** Bertolda Brechta a Kurta Weilla (Národní divadlo moravskoslezské Ostrava), divácky atraktivní tituly pak reprezentují **Kočka na rozpáleném plechovém střeše** Tennessee Williamse (Slovenské národní divadlo Bratislava) a domácí úspěšná inscenace **Nebezpečné vztahy** (Národní divadlo v Brně).

Na Malé scéně Mahenova divadla se představí dvě domácí inscenace – **Úctování v domě božím** a adaptace Queneauovy surrealistické novely **Odile**.

Je nám velkou ctí, že vedle našich tradičních a vážených hostů z Prahy, Ostravy a Bratislavy můžeme letos poprvé přivítat kolegy z Plzně, města s velkou divadelní tradicí. Věříme, že také letošní ročník splní vysoké požadavky publika a přinese řadu neopakovatelných zážitků.

Ivan Rajmont začal zkoušet Školu žen

Proslulý režisér Ivan Rajmont začal od 15. února 2005 v Činohře ND v Brně zkoušet proslulou Molièrovu komedii z r. 1662, která ve své době zaznamenala doposud nevidanou senzaci, na jejíž negativní ohlasy reagoval autor obranou v podobě hry Kritika školy žen, která

vyvolala ještě větší skandál. Ivan Rajmont (nar. 1945 v Hradci Králové) náleží k nejpřednějším osobnostem českého divadla. Pozoruhodnou kariéru zahájil v roce 1971 v Divadle V. Nezvala v Karlových Varech a poté se stal šéfem v Činoherním studiu v Ústí nad Labem

Ivan Rajmont v bílé košili při čtení zkoušky Školy žen

Foto: Jana Hallová

(1975 až 1986); jeho éra znamená nejvýznamnější období tohoto divadla. Začátkem prosince 1989 byl jmenován prvním politopadovým šéfem činohry ND v Praze (tuto funkci vykonával až do léta 1997, nyní zde působí jako režisér). Má na svém kontě obrovské množství vynikajících inscenací v nejrůznějších divadlech. O to zvláštnější je, že v Brně ještě nikdy nerezíroval a doposud to byl jeho velký sen. Tento sen se naplní konečně v tomto čase a my všichni přejeme Ivanu Rajmontovi, aby se do Prahy nevracel s desiluzí. **md** ■

Na brněnské jeviště se vrací Marta

Příběhy s milostnou zápletkou plné převleků a rozličných záměn byly vždy oblíbenými, a tak není divu, že předobraz opery Friedricha von Flotowa *Marta* aneb *Trh v Richmondu* lze vystopovat až do 16. století, kdy podobný příběh posloužil jako baletní libreto. Vrchol slávy však nastal v éře rozpustilých vaudevillových komedií.

Když pak Flotow hledal námět na novou operu, vzpomněl si na oblíbený balet *Lady Harriette*, pro nějž před lety složil část hudby.

Příběh znučené šlechtičny Harriety a jejího společníka Nancy, které se v žertu převlečou za děvečky a nechají se na trhu najmout jako pomocnice na statek, aby tam obě našly pravou lásku, získal po své premiéře 25. listopadu 1847 ve vídeňském divadle na Vídeňce velkou oblibu. Ta opeře vydržela až do dvacátých let minulého století, aby se pak začala zvolna vytrácet. Přesto však svěží dílko nezaslouží věčné zatracení, právě naopak. Roztomile naivní příběh se šťastným koncem a půvabné melodie mají i dnes své místo na operním jevišti.

Na brněnské jeviště se *Marta* vrací po dlouhých téměř osmdesáti letech a mimo seznámení se s téměř zapomenutým dílem nabízí také možnost poznat vynikající mladé pěvce, kteří zde v této inscenaci debutují. V hlavní roli lady Harriety alias služky Marty se představí tři půvabné kolorатурní sopranistky.

První z nich je **Dagmar Bezačinská**, která vystudovala operní zpěv na konzervatoři v Žilině a VŠMU v Bratislavě ve třídě prof. Vlasty Hudecové. Je také absolventkou dvouletého studia muzikálu na Hudební akademii ve Vídni. V květnu 1999 se stala finalistkou Mezinárodní pěvecké soutěže J. Strausse ve Vídni. Spolupracuje s Operou SND v Bratislavě (např. role Ofélie v inscenaci *The Players* J. Beneše) a se Státní

operou Banská Bystrica. Mimo operní jeviště se věnuje koncertní činnosti ve spolupráci se Státní filharmonii Bratislava, Státní filharmonii Košice, Státním komorním orchestrem Žilina a dalšími.

Další pěvkyní, jež se ujala náročné role Marty, je **Zdena Kloubová**, absol-

ventka Akademie múzických umění v Praze. Svou uměleckou dráhu započala na operních scénách v Ústí nad Labem a v Plzni. V roce 1992 se stala sólistkou Státní opery Praha a o rok později sólistkou Národního divadla v Praze. V jejím operním repertoáru je přes dvacet rolí koloraturního a sbretního oboru (Gilda, Zuzana, Blonda, Liška Bystrouška, Karolina, Fiordiligi, Rosina, Violetta atd.). Její pěvecké umění mělo možnost poznat i publikum v zahraničí, hostovala na operních a koncertních scénách v Dánsku, Belgii, Rusku, Japonsku, USA, Izraeli aj. Spolupracuje s našimi symfonickými a komorními tělesy (např. FOK, Česká filharmonie, Pražský komorní orchestr, Virtuosi di Praga) a pravidelně se účastní festivalů staré hudby v SRN. Zabývá se také interpretací písní a již v roce 1985 se stala finalistkou mezinárodní pěvecké soutěže R. Schumanna ve Zwickau. Její diskografie obsahuje patnáct CD (Panton, Clarton, Unicorn, Supraphon, GZ Loděnice).

Třetí představitelkou půvabné lady je sopranistka **Liana Somičová**. Pěvecké vzdělání získala na konzervatoři Praha, kde v roce 1997 absolvovala ve třídě prof. Niederlové. Již v době studií byla členkou Národního divadla v Praze. Debutovala rolí Violetty (*Traviata*) na scéně Divadla F. X. Šaldy v Liberci a v roce 2001 zde nastoupila do angažmá, aby nastudovala řadu rolí, např. Gildu (*Rigoletto*), Mařenku (*Prodaná nevěsta*), Bystroušku (*Příhody lišky Bystroušky*), První dámu

(Kouzelná flétna). Spolupracuje s Národním divadlem v Praze, kde hostuje v roli Jitky (Dalibor) a Bystroušky (Příhody lišky Bystroušky). Mimo operní jeviště se věnuje rovněž oratorní tvorbě, s Pražským filharmonickým

sborem nastudovala sopránové party v Mozartově Requiem a Dvořákově Stabat Mater.

Patricie Částková ■
Foto: Luděk Svítíl

Andrea Chénier s Ernestem Grisalesem

Opera italského skladatele Umberta Giordana Andrea Chénier patří bezpochyby k vrcholům verismu. Příběh tragické lásky básníka a šlechtičny v kruté době francouzské revoluce založený na skutečném životním osudu básníka a revolucionáře Andrea Chéniera, jenž se stal stejně jako mnozí další obětí vlastních ideálů, naplnil Giordano nesmrtelnými melodiemi. O roli Chéniera sní od dob premiéry nespočet vynikajících tenoristů a mezi interprety této role byli velikáni jako Benjamin Gigli nebo Plácido Domingo.

K vynikajícím interpretům role Andrea Chéniera patří i původem kolumbijský tenorista **Ernesto Grisales**, jenž sklízí úspěchy na mnoha jevištích světa. Úspěšnou pěveckou dráhu započal již za studií na madrijské konzervatoři, kdy získal několik cen z významných meziná-

rodních pěveckých soutěží. Záhy následovalo účinkování v předních operních domech (Berlín, Verona, San Paolo, Toulon, Benátky, Toronto, Bonn, Tokio a další), kde ztvárnil řadu tenorových partů, např. Kalafa (Turandot), Radama (Aida), Dona José (Carmen), Cavaradossiho (Tosca), Cania (Komedianti), Turridu (Sedlák kavalír), Alvara (Síla osudu) a spolupracoval s pěvci, jakou jsou Eva Marton nebo Sherill Milnes. Jeho hostování v titulní roli inscenace opery Andrea Chénier slibuje nebývalý umělecký zážitek, bezpochyby umocněný vynikající sopranistkou **Dagmar Žaludkovou** v roli Maddaleny. Dirigentem bude Jaroslav Kyzlink.

Představení se v Janáčkově divadle uskuteční v neděli 20. března od 17 hodin a v úterý 22. března od 19 hodin.

Janáčkova opera NDB

Novináři: Sugestivní Řecké pašije právem sklidily ovace diváků

Ač rok teprve začal, zdá se, že Brno už událost letošní sezony zažilo... na řadu přišel Bohuslav Martinů a jeho Řecké pašije... David Pountney je režisér velkého gesta, který dokáže jeviště zcela ovládnout... Příběh zůstává neskutečně silný, jednotlivé postavy jsou plastycky zahrané a plnokrevné jako v činohře. Otevřený závěr vyvolává stísněný pocit a touhu po potřebné katarzi. Ta se však dostaví až v srdcích zasažených diváků...

Simona Polcarová, Rovnost, 18. ledna 2005

Londýnské Řecké pašije se v Brně dotkly nebe

Hned několik lekcí udělila v Brně českým divadlům londýnská Královská opera Covent Garden svou inscenací Řeckých pašijí Bohuslava Martinů... Lekce první. Světoznámý výtvarník Stefanos Lazaridis... předvedl, co to je, když scéna skutečně žije... navrhl konstrukci složenou ze schodišť vinoucích se vzhůru s plošinami symbolizujícími obydlí vesničanů, ale třeba i zastávky na křížové cestě...

Lekce druhá. České publikum mohlo konečně vidět „normální“ úroveň operních umělců na světové scéně... jejich jevištní i vokální vybavenost vysoce převyšovala stávající schopnosti sólistů našich scén. V našem operním prostředí naprosto neznámé, senzitivní a expresivní herectví, které vychází zevnitř a nikdy se neuchyluje k okázalé prázdným popisným gestům, umožnilo rozvinout strhující drama lidských vztahů...

Lekce třetí. Ukázalo se, že i české divadlo se může vzeprout. Orchester (Janáčkovy opery Národního divadla v Brně) hrál pod taktovkou německo-dánského dirigenta Christiana von Gehrena s velkou ukázněností a barevností, sbor dokázal, že je schopen mnohem více než jen stát a koukat...

Věra Drápelová, Mladá fronta Dnes, 18. ledna 2005

Řecké pašije korunovaly Českou hudbu

...Z pěvců vévodili večeru vynikající Peter Sidhom v roli kněze Grigorise, Mathew Elton Thomas ztvárňující Manolose, Marie McLaughlin rolí Kateřiny...

...Legendární brněnský basista Richard Novák propůj-

čil epizodní roli Starého muže strhující náboj. Sbor Janáčkovy opery odvedl pod vedením sbormistra Josefa Pančíka skvěle soustředěnou práci společně s orchestrem... hudební interpretace uchvátila výrazovou plasticitou a zřídka slychanou dynamickou jednodlostí obou těles.

Markéta Jůzová, Hospodářské noviny, 18. ledna 2005

Řecké pašije zazněly jinak (glosa)

...Této jiné verzi Řeckých pašijí vtiskla pečeť mimořádnosti hudební stránka nastudování. Dirigent Christian von Gehren dílo pojal se smyslem pro vyostření kontrastů a orchestr přiměl k minuciózně propracovanému výkonu s obdivuhodně bohatou škálou barevností. Pro Řecké pašije má brněnská opera nepominutelný vklad ve vysoké úrovni svého sboru... Korunu celému představení pak nasadila interpretace sólových partů, dokonale přesvědčivá a strhující u všech účinkujících... Konstatujeme, že v této inscenaci – jak praví klasik – nebylo malých rolí.

Jindra Bártová, Rovnost, 19. ledna 2005

Křesťanské ctnosti proměněné v byznys

První verze Řeckých pašijí v brněnském Národním divadle je ojedinělým zážitkem.

...Předností jeho režie (David Pountney) je detailní herecká práce s operními sólisty, kteří nepostávají bezcílně na rampě, ale skutečně jednájí, přirozeně a přesvědčivě...

Po hudební stránce přinesla inscenace zážitek z dynamické a výrazové plasticity orchestru, vyrovnané úrovně londýnských i domácích sólistů a vynikajícího výkonu brněnského sboru...

Sólistickému obsazení dominoval charismatický basista Willard W. White v roli kněze Fotise, důstojným partnerem mu byl Peter Sidhom... Krásným zážitkem byl Starý muž v podání stále obdivuhodného Richarda Nováka...

Radmila Hrdinová, Právo, 20. ledna 2005

Foto: Luděk Svítal

Peter Sidhom (vlevo) jako kněz z Lykovrisi Grigoris

Hubert Francis jako Janakos (nahore)

Anat Efraty jako Lenio a Manolios Matthew Elton Thomas

Matthew Elton Thomas ztvárnil Manolia, Kateřinu Marie McLaughlin

Australana v sobě nezapřu

řiká tenorista Hubert Francis, který se vydal za operou až do dalekého Londýna

Pozornosti diváků, kterým se poštěstilo v Brně zhlédnout inscenaci opery Bohuslava Martinů Řecké pašije, jistě neunikl. Mladý australský tenorista Hubert Francis se zhostil postavy Janakose s neuvěřitelnou přesvědčivostí a jistotou. Těžko uvěřit, že se jednalo o jeho první veřejné operní vystoupení na evropské půdě. Rodáka z australské farmy vzdálené 400 kilometrů od Sidney přivedla vášnivá touha po opeře před několika lety až do londýnské Královské opery, Covent Garden. Temperamentní Australan vládoucí jasným tenorem a osobním šarmem si okamžitě získal sympatie brněnského publika, přiznejme, že obzvláště jeho dámské části...

> Hughu, udělal jsi na Brno velký dojem. Udělalo také Brno dojem na tebe?

Jsem tu poprvé a moc se mi tu líbí. Jako správný turista jsem maximálně využil volný čas mezi ranními a večerními zkouškami a prozkoumal brněnské pamětihodnosti, navštívil jsem vilu Tugendhat, Janáčkův domeček, Korngoldovo centrum, Staré Brno. Mám rád moderní design, takže jsem zašel také do některých brněnských galerií. Chci si odsud odvézt nějaký umělecký předmět, který by mi v mém novém londýnském bytě připomínal několik nádherných týdnů strávených v Brně.

> Nazkoušet tak náročnou operu, jako jsou Řecké pašije, za dva týdny bylo jistě psychicky i fyzicky náročné...

Zkoušeli jsme denně, navíc většinou dvoufázově. Ale jsem vděčný za to, že jsem mohl strávit dva týdny na brněnském jevišti s tak skvělým obsazením. Dirigenta Christiana von Gehren jsem poznal až v Brně, pracovat s ním bylo úžasné, rychle jsme se sžili. V Janáčkově opeře navíc vládne velmi přátelské a tvůrčí prostředí. Rád bych se sem zase někdy vrátil.

> V Řeckých pašijích jsi ztvárnil postavu venkovského pošťáka Janakose. Byl ti blízký?

Ano, v něčem jsme si velmi podobní. Janakos je citlivý, přímý člověk, který se snaží vidět v lidech jejich dobré stránky. Typickým rysem australské povahy je velký smysl pro „fair play“. Obdivujeme lidi, kteří jsou aktivní, tvrdě pracují a dívají se neustále dopředu. Možná proto se nikdy nezabývám představením, které mám za sebou, nýbrž tím, které mě teprve čeká. Australskou krev v sobě zkrátka nezapřu.

> Odoláváš tedy s chladnou hlavou nadšeným ohlasům publika, které Řecké pašije v Brně vyvolaly?

Snažím se zůstat nohama pevně na zemi a nenechat se příliš unést úspěchem. Hlasité ovace diváků, kteří se s námi loučili vestoje, mě samozřejmě velmi těší. Ale začnu si je užívat až po závěrečné oponě posledního představení!

> Vraťme se přece jenom o pár let zpět. Začal jsi studovat operní zpěv teprve v osmadvaceti letech. To je nezvykle pozdě...

Od dětství jsem miloval divadlo, účastnil jsem se různých divadelních a hudebních školních představení. Po absolvování univerzity se však moje kariéra vydala zcela jiným směrem, pracoval jsem skoro deset let v oboru marketingu a public relations. V roce 1996

jsem pobýval v rámci studijní stáže ve Švýcarsku, kde jsem zpíval ve školním sboru v Alterdofu. Tamější sbormistr mi řekl, že bych měl dělat něco se svým hlasem, až se vrátím zpět do Austrálie. Dal jsem na jeho slova a přihlásil jsem se na studium zpěvu v Manchesteru.

> Jaké operní role máš ve svém repertoáru? A o kterých zatím jen sníš?

Dostal jsem možnost nastudovat řadu operních partů v rámci programu pro mladé umělce, který existuje při Královské opeře v Londýně, např. Majora (Wozzeck), Spolettu (Tosca), Šujského (Boris Godunov), Brühlmanna (Werther), Loge (Zlato Rýna) a také Janakose (Řecké pašije). Mám rád postavy, které prožívají určité dilema. Sním o rolích, jako jsou Idomeneo, Tristan, Othello, Odysseus... Ale to je zatím hudba budoucnosti, mám před sebou spoustu práce.

> Řecké pašije Bohuslava Martinů tu zazněly v „londýnské verzi“, tedy anglicky. Víš, že jsi nastudoval roli Živného v Janáčkově Osudu. Jak ses potýkal s češtinou?

Vždycky je velmi obtížné studovat roli v novém jazyce, stejně tak v případě prvního kontaktu s určitým autorem. V případě Janáčka jsem se musel navíc srovnat se specifickým zvukem, rytmem atd. Než jsem se pustil do memorování role, navštívil jsem svou českou lektorku v Manchesteru. Přeložili jsme celý part do češtiny, slovo od slova. Potom jsem se snažil zapamatovat text tak, že jsem prochodil dlouhé hodiny po pokoji s klavírním výtahem v ruce a předpíkával nahlas jednotlivá slova. Nejvíce mi utkvěly v paměti „láska“, „srdce“, „oči“ atd. Momentálně trávím své večery procházením se s klavírním výtahem opery Lulu, studuji v angličtině roli Alwy pro Anglickou národní operu. Pokud bych si ale mohl vybrat, dal bych přednost nejdříve nastudování role v originále.

> Na jevišti Janáčkovy opery jsi předvedl velmi sebejistý výkon. Máš vůbec potíže s trémou?

Ne.

> ...řečeno bez zaváhání. Jsi šťastný člověk.

Jsem přesvědčen o tom, že trému způsobuje nejistota způsobená nedostatečnou přípravou. Jsem spiritualis-

Foto: Luděk Svítal

ta, věřím na očistnou sílu meditací, kdy se člověk povznes nad techniku, cítí se do role. Mým vzorem je v tomto ohledu tenorista John Vickers, úžasný herec! Publikum mi musí uvěřit, že jsem Janakos. Příznávám, že je to náročné.

> Jak relaxuješ? Nepředpokládám, že trávíš svůj volný čas poslechem opery, nebo se mýlím?

Zcela správná úvaha... Odpočívám u Rolling Stones, Eltona Johna, Billy Joela, Janis Joplin, záleží na momentální náladě. Skvěle si odpočinu u vaření, jsem vášnivý kuchař. V současné době se bavím hlavně renovováním nového bytu. Nicméně vždy si najdu čas, abych si zašel se svou snoubenkou, která je mimochodem kolegyně z oboru, do opery jako divák.

Jana Janulíková ■

Janáčkova opera NDB

Řecké pašije – raut

- 1
Nová velvyslankyně Velké Británie v ČR Linda Duffieldová (uprostřed) poděkovala všem za krásný zážitek
- 2
Všem účastníkům poděkoval kromě pana ředitele NDB Zdeňka Prokeše také umělecký šéf Janáčkovy opery Milan Kaňák
- 3
Po dobré práci si užíval také asistent režie Justin Way (vlevo)
- 4
O vstupenky byl stále velký zájem, i těsně před představením
- 5
Peter Sidhom neboli kněz z Lykovrisi Grigoris (vpravo) s kolegyní Marií McLaughlin (představitelkou Kateřiny)
- 6
Ani dirigent Christian von Gehren se svou manželkou (vlevo) neodešli ihned po premiéře do hotelu
- 7
Ředitel NDB Zdeněk Prokeš v rozhovoru s předsedou představenstva a generálním ředitelem ZŠ Brno, a.s., Michalem Šteflem

Foto: Luděk Svítal

Arda

Pomocí postiženým oblastem v Asii se rozhodl realizační tým Národního divadla v Brně a londýnské Královské opery Covent Garden společně s Nadací Arda. I když měla být pouze tři představení Řeckých pašijí skladatele Bohuslava Martinů, rozhodli se výše jmenovaní uspořádat veřejnou generálku této inscenace. I když na organizaci a zveřejnění celé akce měli organizátoři

pouze tři dny, v sobotu 15. ledna 2005 večer se v prostorách Janáčkovy divadla vytvořila a neustále doplňovala dlouhá řada lidí, kteří se chtěli ojedinelého představení zúčastnit a zároveň přispět postiženým velkou přírodní katastrofou.

Večer návštěvníci zakončili obrovským potleskem. Výtěžek akce činil 106 400 Kč. Všem děkujeme.

Vasilij Medveděv: Korzár je pro jakýkoliv baletní soubor obrovská výzva

První den v dubnu bude mít v Janáčkově divadle českou premiéru balet Adolphe Charlesa Adama Korzár. Nastudování se ujal význačný ruský choreograf a bývalý tanečník Vasilij Medveděv. Nabízíme vám jeho tři krátká zastavení:

Zastavení I. – baletní premiéra

> *Z názvu Korzár se dá usuzovat, že se jedná o balet plný lásky, krásných žen a silných mužů. Je to tak?*

Ano, vystihla jste to poměrně přesně. Pro samotné tanečnický tento balet nabízí možnost předvést vrcholnou techniku v mnoha slavných variacích a pas de deux stejně jako ve sborových scénách, které dnes již patří do zlaté pokladnice klasického baletu. Korzár je pro jakýkoliv baletní soubor obrovská výzva a možná i proto není tak často na světových scénách uváděn. Inscenace v ND v Brně je také českou premiérou.

> *Korzár vznikl na motivy Byronova díla. Do jaké míry je libreto ovlivněno tímto romantikem?*

Bohužel dnešní libreto Korzára už má s Byronem jen málo co společného a jeho jméno je uváděno spíš pro „okrasu“. Z Byronova libreta se používá v podstatě jen název Korzár a utonutí pirátské lodi. V současné verzi Korzára se již neuvádí čtvrté jednání, které bylo právě inspirováno Byronovou předlohou. Proto v „naší“ brněnské verzi nebude Byronovo jméno upomínáno.

> *Motiv námětu je starý téměř dvě stě let. V současné době často dochází k určité aktualizaci děl tak, aby vyhovovala dnešnímu divákovi. Chystáte něco takového i vy?*

Dnešní podoba baletu Korzár se za těch 150 let od premiéry vytříbila tak, že je velmi lehce stravitelná i pro dnešního diváka. Mají na tom zásluhu především Konstantin Sergejev a Pjotr Gusev, díky kterým se dochovala choreografie Maria Petipy do dnešních dnů a která se také stala osnovou pro mou verzi tohoto představení. Právě Sergejev mnohá klasická díla přizpůsobil tak, aby je dnešní divák mohl vnímat a tanečníci mohli uplatnit rozvíjející se taneční techniku, která velmi změnila estetiku tance a pohybu.

> *Klasické romantické balety se vyznačují velkou výpravou – scénou, kostýmy. Co mohou čekat diváci NDB? Myslím, že se diváci mají na co těšit. Výprava od petro-*

hradského výtvarníka z Mariinského divadla Borise Kaminského je velkolepá a troufám si říct, že v České republice nemá obdoby. Dekorace vycházejí z originálů pařížské premiéry Korzára z roku 1856, které jsme společně našli v archívech Divadelního muzea a Národní ruské knihovny v Petrohradě. Na jevišti by se měly objevit jak opravdové fontány, tak i efektní koráb korzárů. Pastvou pro oko diváka by měly být určitě také kostýmy od Josefa Jelínka, s nímž spolupracuji již poštěstě.

> *Korzár vznikl ve Francii a pak, říkají moudré knihy, je spjat se slávou carského Ruska. Proč?*

Ano, premiéra Korzára byla nejdříve v Paříži. Již o dva roky později v r. 1858 byl tento balet uveden na scéně Velkého divadla v Petěrburgu v nastudování slavného choreografa – romantika Julese Perrota. V archívech se uvádí, že jeho verze byla ještě „rozkošnější“ ve všech aspektech proti té pařížské. Byl to první tzv. „grand spectacle“ na ruské scéně. Šťastný osud baletu Korzár ovšem zajistila až inscenace legendárního choreografa Maria Petipy, který se během své oslavné kariéry vrátil ke Korzárovi celkem pětkrát a pokaždé obohatil předchozí inscenaci novými choreografiemi ansámbľů, variací nebo jednotlivých čísel.

Zastavení II. – balet ve světě

> *Korzár je romantický balet. Mají dnešní Rusové stále zájem o takový balet, anebo převládá zájem o modernější pojetí tance? A co v jiných zemích?*

Ano, určitě mají o balet Korzár a romantický balet vůbec obrovský zájem. Je to především kvůli těm faktorům, které jsem již uvedl – možnost zhlédnout velkolepou podívanou s atraktivní výpravou a kostýmy, brilantní technické výkony sólistů i baletního sboru. To ovšem nebrání ruskému divákovi obléhat divadlo v den představení choreografie Johna Neumeiera, Williama Forsytha nebo George Balanchina. V Rusku diváci milují tanec ve všech podobách, pokud je ovšem kvalitní.

Ze své zkušenosti vím, že i v jiných zemích je tomu podobně. V neznámějších baletních souborech najdete v repertoáru jak ta oblíbená klasická díla, tak i choreografie osvědčených a kvalitních choreografů současnosti. Myslím, že právě tímto směrem se ubírá také dramaturgie baletu ND v Brně, i když zatím v repertoáru zřejmě z finančních důvodů chybí nějaký balet od Balanchina, Kyliána, Neumeiera, Forsytha atd. Soubor ND v Brně na to dnes podle mého názoru již úroveň má.

> Kromě choreografie se věnujete také pedagogické činnosti, a to nejen doma. Dají se vypořádat nějaké rozdíly v dispozicích u tanečnicků v různých zemích? Nemám na mysli, jestli jsou horší nebo lepší (něco jako „jiný kraj, jiný mrav“)...

Vyučuji na katedře choreografie v Akademii ruského baletu v Petrohradě. Spolupracoval jsem s baletní školou Palucca v Drážďanech ještě v bývalé NDR, v Mnichově, Štrasburku a školách v Itálii, Kostarice a USA. Trénoval jsem tanečnický v Mariinském divadle. V dubnu jsem pozván vést baletní tréninky do slavného Teatro Colon v Buenos Aires. Mohu tedy trochu srovnávat. Nemyslím si, že by byl nějaký zásadní rozdíl v dispozicích u tanečnicků v různých zemích. Jen je jasné, že v zemích, kde má balet obrovskou tradici a školu, se shledáte s větším počtem talentovaných a disponovaných tanečnicků a naopak. Ovšem všeobecně mi připadá, že „jiný kraj, jiný mrav“ má také co do činění

Vasilij Medvedev

Foto: archiv choreografa

s úrovní baletu v jednotlivých zemích, souvisí to s temperamentem, klimatickými podmínkami, velikostí národa a tím i s možností výběru.

Zastavení III. – soukromé

> Vytváříte baletní inscenace i pro televizi. Je rozdíl v práci choreografa pro divadlo a pro televizi?

Bohužel mám pocit, že žánr „baletní film“ ustupuje hodně do pozadí. Jsem rád, že jsem měl možnost si v televizi zaexperimentovat. Při natáčení je výhoda, že když se něco nepovede, můžete to zkusit ještě a ještě, než docílíte toho, co jste chtěli. V divadle to bohužel nejde, každé představení je jedinečné a neopakovatelné. Jako choreograf jsem se doslova vyřádl při natáčení baletu „Život“ na břehu moře a posléze využil technických možností a střihu k vytvoření něčeho, co by v divadle určitě nešlo. Naopak z televizní inscenace divák necítí tu úžasnou energii, kterou jim předávají tanečníci „živě“ v divadle.

> Na čem momentálně kromě Korzára ještě pracujete?

Na konci minulého roku byla premiéra mé Marné opatrnosti v Národním divadle v Sarajevu. Pro Akademii ruského baletu A. Vaganovové v Petrohradě jsem postavil koncertní číslo v úplně jiném žánru a nechal jsem se inspirovat stylem W. Forsytha. Začátkem ledna jsem byl uměleckým ředitelem „Gala hvězd světového baletu“ v Petrohradě na mezinárodním festivalu „Art Square“, který má již tradici.

Začátkem února (4. 2.) měl můj balet Oněgin premiéru v Moravském divadle v Olomouci. Momentálně mám hodně práce s organizací mezinárodního festivalu „Dance open“ v Petrohradě, jehož jsem již tři roky uměleckým ředitelem. Snažím se teď ale téměř na sto procent věnovat Korzárovi.

> Nezasteskne se vám občas po jevišti jako tanečnickovi?

Určitě se mi občas zasteskne, ale už méně, než tomu bylo těsně po ukončení taneční kariéry. Balet je umění mladých a na to by neměl žádný tanečník zapomínat. Je však těžké si připustit někdy v 38 letech, že už máte věk baletního penzisty, když se cítíte stále mladým tělesně i duševně. Přiznám se ale, že pro mne bylo určité snazší být jen tanečníkem a zodpovídat sám za sebe, než když to člověk prožívá s baletem, orchestrem a všemi službami kolem a zodpovídá za celkovou úroveň představení.

Adolphe Charles Adam KORZÁR (Le Corsaire)

Svou jarní premiérou rozšiřuje baletní soubor svůj repertoár o další dílo klasické baletní literatury, které nebylo u nás dosud uvedeno – romantický balet ve třech dějstvích Korzár. Původní inscenace na hudbu A. Ch. Adama a v choreografii Josepha Maziliera měla premiéru 23. ledna 1856 v pařížské Opere. Původně libreto vycházelo z poemy lorda Byrona The Corsair, která byla vydána roku 1814 a jeho autorem byl Jules Verne de Saint-Georges spolu s choreografem. O dva roky později (1858) měl balet svou premiéru v Petrohradě a od té doby ruská jeviště prakticky neopustil. V 19. století tu byl postupně uveden v několika verzích, jejichž autorem byl legendární Marius Petipa. Z jeho choreografie pak vycházejí i současná uvedení baletu, která jsou k vidění na světových jevištích. Nejznámější jsou zpracování Pjotra Guseva – to má v repertoáru Mariinské divadlo v Petrohradě, Konstantina Sergejeva, které se hraje v American Ballet Theatre, nebo Jurije Grigoroviče, které uvádí Velké divadlo v Moskvě. Choreografem naší inscenace je Vasilij Medveděv z Petrohradu, který se svou verzí přiklání

k choreografickému tvaru Petipa / Sergejev. A jak vlastně ve stručnosti charakterizovat inscenaci Korzára? Je to výpravný balet, který nás ve třech dějstvích zavede do oblasti Blízkého východu, kde se odehrává romantický příběh vůdce korzárů Konráda a řecké dívky Medory. Ztroskotání lodí, obchod s otrokyněmi, únosy, bitky, láska i zrada, to vše na pozadí exotické scény a bohaté kostýmní výpravy s množstvím sbo-

rových i sólových tanců dávající tanečníkům možnost předvést virtuózní techniku.

Inscenační tým je internacionální: choreografem je **Vasilij Medveděv** (u nás inscenoval už Čajkovského Louskáčka), scénografem výtvarník spolupracující s Mariinským divadlem v Petrohradě **Boris Kaminskij**, kostýmy navrhl **Josef Jelínek**, asistentem choreografa je **Stanislav Fečo** spolu s **Janou Ruggieri** a **Petrem Příbylem**, hudebního nastudování s Orchestrem Janáčkovy opery se ujal **Jan Zbavitel**. V představení tančí sólisté a sbor Baletu Národního divadla v Brně a posluchači Taneční konzervatoře. V roli Medory se představí **Jana Příbylová** a **Andrea Smejkalová**, **Richard Kročil** se **Stanislavem Fečem** ztvární postavu Konráda, další role tančí **María Gornalova**, **Helena Hoskovcová**, **Karel Audy**, **Vasilij Glushchik**, **Alexej Jurakov**, **Jan Fousek**, **Michal Pimek**, **Martin Žák**, **Petr Příbyl** a **Ivan Příkaský**.
Premiéry budou 1. a 2. dubna 2005 v Janáčkově divadle.

- kl - ■

Foto: *Luděk Svítíl*

Zkouška s asistentem choreografa Stanislavem Fečem

Jaká bude v nové Redutě opera

Od uzavření Reduty v roce 1993 se jedna z nejstarších divadelních budov ve střední Evropě a nejstarší v českých zemích ztratila z brněnských bedekrů. Nehraje se tam, tudíž neexistuje. Do začátku rekonstrukce v roce 2002 vlivem vlhkosti povážlivě chátrala. Dnes již víme, že letošního 1. října bude v obnovené budově z počátku 17. století slavnostní premiéra, na které se podílejí všechny soubory Národního divadla v Brně: opera, balet i činohra. O tom, na co se v nové Redutě můžeme těšit, hovoříme se šéfem operního souboru Milanem Kaňákem.

> Proč jste vybrali jako první představení *Stravinského Příběh vojáka*?

Navazují na svůj dramaturgický cíl, na skvělý fenomén minioper, kterou v Brně provozoval můj předchůdce Václav Nosek od roku 1969. Je v tom trochu symboliky, protože právě Příběh vojáka byl prvním představením miniopery v Redutě. Je to titul jako stvořený pro vícesouborové divadlo. Činoherní party musejí být interpretovány opravdu činoherci, není to jen tak „nějaký“ text mezi áriemi. Náročná jsou i baletní čísla. Operní soubor i komorní orchestr se představí již v první části večera věnovaného Mozartově Kouzelné flétně. Tentokrát ale na méně známé libreto J. W. von Goetha, které vzniklo jako pokračování slavné opery. Připomeneme tím účinkování jedenáctiletého W. A. Mozarta a jeho sestry Nannerl v Redutě roku 1767. Ještě letos v prosinci chystáme do Reduty obnovenou premiéru známější verze Kouzelné flétny, která měla derniéru v Janáčkově divadle 23. ledna 2005.

> Jaká byla *Noskova* miniopera?

Byla to slavná doba a znamenala výrazné obohacení operního repertoáru, který i tak byl v té době v Brně dlouhodobě velmi moderně pojímán. Vzpomínám na Milhaudovy Minutové opery, na Ariadnu Bohuslava Martinů, na Eufrida před branami Týmén od brněnského skladatele Josefa Berga... Některá představení minioper se hrála též ve foyeru Janáčkova divadla, i když ten není akusticky nejhodnější. Takže Reduta se nám nyní nabízí jako tvůrčí dílna, studiová scéna. Uvažujeme o klasické i předklasické opeře, nikoli však o barokní. To je dnes fenomén vyžadující specialisty – od pojetí režijního až po hudební. Pozvání takové souboru však do budoucna nevylučuji.

> V dramaturgickém výhledu na sezonu 2005/2006 je u data 22. ledna uvedena opera *Nikolaje Rimského-*

Korsakova Mozart a Salieri a také Mozartovo Requiem s dovětkem Japonsko. Upřesněte, prosím.

Měl by to být dramaturgicky zajímavý a neobvyklý divadelní večer. V jeho první půli zazní u nás téměř neprovozovaná jednoaktovka napsaná na Puškinovu divadelní hru. V tomto libretu se poprvé dostala do uměleckého světa obrovská historická lež o napjatém vztahu mezi Mozartem a Salierim, kterou později geniálně dovršil režisér Miloš Forman ve svém Amadeovi. Tento večer by měl uvést dramaturgický projekt, kterým bychom demytizovali tuto lež. V Korsakovovi uvidíme, jak to tedy nebylo. A již rozednávám možnost uvést v Redutě Salieriho operu Falstaff – diváci tak budou moci sami posoudit, nakolik a zda vůbec Salieri potřeboval Mozarta nějak likvidovat. (U nás je Salieriho Falstaff operou zcela neznámou, o českou premiéru se na sklonku minulé sezony postaral operní soubor Jihočeského divadla v Českých Budějovicích.) Dovětek Japonsko znamená, že tento projekt byl částečně vyvolán tamním zájmem. Rád připomínám, že operní soubor našeho divadla má zajištěno pozvání do Japonska od letošního roku až do roku 2008. Není to u českých divadel obvyklé. A japonský pořadatel samozřejmě hledá inovace, nechce jít cestou tradičních „hitovek“ a neinovovaného, neinvenčního repertoáru. Na druhou půlku večera tedy plánujeme zmíněné Requiem, možná to bude pro diváky taháček, protože uvažujeme o poloscénickém provedení. Právě to inscenátorsky řešíme.

> Salieri... Ideový záměr na uvedení *Falstaffa* vznikl ještě za vašeho šéfování v opeře Jihočeského divadla.

Ano, Salieri... Každý ho zná jako Mozartova nepřítele, ale není to pravda. Naopak – Salieri soustavně zařazoval Mozartovy skladby do svých koncertů, podporoval jej, fandil mu, Mozart byl jeho žák. Českobudějovický Falstaff byl inscenován v novém českém překladu Jana Panenky, v režii Václava Věžníka a v hudebním nastudování Petra Chromčáka, který je též autorem revize partitury. Příprava od zadání překladu po vyhotovení partitury trvala několik let, ale inscenace se podařila. Tak proč tedy nevyužít této souhry náhod i časového souladu a nepředvést Falstaffa v Redutě? Vše je ale zatím ve fázi jednání, rozhodující budou nakonec ekonomické a provozní okolnosti. Ale věřím, že se vše podaří.

> Máte určitě pro Redutu ještě jiné plány.

Nabízí mnoho možností rozvíjení operní dramaturgie.

Jednak bychom chtěli iniciovat díla psaná přímo pro toto divadlo, ale také hledat v archívech a uvádět neznámé tituly starších stylových období. Takovým zajímavým, v poslední době objeňovaným autorem je např. Jan Václav Kalivoda. V programech koncertů se začínají objevovat jeho nově zrestaurované symfonie, operní tvorba však čeká na probádání. Přilíš se u nás nehrají díla ani Josefa Myslivečka. Podobně je tomu s dílem Antonína Rejchy, který přežívá v obecném povědomí jen jako autor věnující se dechovému kvintetu. Uvažuji o dětském muzikálu Piráti z Fortuny od Oldřicha Kortehe nebo – podle možnosti – o některých zahraničních komorních titulech, přesahujících hranice žánrů. Ale také o dalších známých i neznámých komorních opusech Bohuslava Martinů – historie brněnské opery jasně dokládá, že tento skladatel tu má téměř domovské právo.

> Diváky bude zajímat rovněž váš projekt Lazebník sevillský nejen od Rossiniho.

Lazebníka zkomponoval také Giovanni Paisiello. Obě opery bychom uvedli ve stejných dekoracích i kostýmech. Paisiellova Lazebníka plánujeme na sezonu 2007/2008, Rossiniho o rok později, ale možná by se vše podařilo uvést i dříve. Paisiella bychom hráli česky a teď zvažuji, jestli Rossiniho zpívat v češtině, což by se jistě více líbilo divákům, nebo v italštině. Pro italštinu hovoří možnost pozvat rossiniovské pěvce ze světa. Již nyní mohu prohlásit, že Redutu budeme využívat mnohem více, než se zatím jeví.

> Zmínil jste se o Redutě jako tvůrčí dílně. Co by to konkrétně znamenalo?

Dáme možnost uplatnění mladým inscenátorům i pěvcům. Takovým, kteří teprve sbírají zkušenosti, případně takovým, které bychom si s odpovědností netroufli „vyhnat“ rovnou na velké jeviště Janáčkova divadla. Ale pro tvůrčí počiny mladé generace je Reduta jako stvořená. Většina špičkových operních scén v zahraničí má své operní studio, kde se věnuje pravidelně mladé generaci, kde si – řečeno sportovní terminologií – vychovává dorost. Například Dagmar Pecková odstartovala svoji kariéru v operním studiu v Semperově opeře v Drážďanech. U nás nic takového není. Pokud jsou mladí pěvci talentovaní, hned po nich skočí menší regionální divadla a vrhnou je do provozu. Uvažuujeme ještě o dalších možnostech. O koncertech, o pořadech typu divadla hudby, o besedách k našim premiérám, o společných pořadech s Českým rozhlasem Brno, se kterým v poslední době rozvíjíme vzájemně sympatické vztahy. Bude se hovořit o dramaturgii, o operách, které budeme hrát. Nechci, aby to byly klasické besedy s inscenátory, kdy někteří sólisté zazpívají pár árií a jdeme domů. Hodláme využívat různé nahrávky i různé interpretační verze, protože Reduta k tomu svými prostorami přímo vybízí.

> Jak se díváte na skutečnost, že nebude možné hrát paralelně v obou sálech Reduty? Tedy v divadelním pro 220 návštěvníků a ve slavnostním sále pro 350 lidí?

Je to snad jediná provozní nevýhoda. Ale každá nevýhoda se může využít. V tomto případě je to propojení obou sálů jevištní částí a možná právě tato prostorová dispozice by mohla inspirovat k nějaké speciální akci. -jt- ■

Opera ve staré Redutě

Nedalekou budoucnost opery v Redutě srovnáme s hlubší minulostí. Zprávy o prvních divadelních představeních pocházejí z druhé poloviny 17. století. Vrcholná doba rozkvětu je ohraničena letopočty 1787 a 1870, vše ukončil velký požár. Italská opera se zde hrála v letech 1732 až 1763 a v dalším období do roku 1789 nastupoval německý singspiel. V divadle na Zelném trhu se provozovala také italská a francouzská opera v podobě zpěvohry s mluvenými dialogy.

V letech 1789 až 1815 byl hvězdou tohoto operního jeviště W. A. Mozart, nejpopulárnější jeho operou se v Brně stala Kouzelná flétna. Léta 1815 až 1858 ovládá repertoár trojhvězdí rossinistů Gioacchino Rossini, Vincenzo Bellini a Gaetano Donizetti. V závěrečné fázi tohoto období zazářili skladatelé Giuseppe Verdi a Richard Wagner.

Wenzel Müller a další

Obecenstvu staré Reduty se líbily hry se zpěvy a frašky. Pěstovaly se tehdy pod vlivem vídeňských lidových divadel (Na Vídeňce, V Leopoldově, V Josefově). Svoji závatnou kariéru nastoupil v Redutě nejznámější skladatel singspielu Wenzel Müller, rodák z Trnávky. Posledních sedm let osmnáctého století byl i v Brně nejčastěji hraným autorem, legendární se stala jeho zpěvohra Sestry z Prahy. Velké úspěchy se svými kusy v lehčím zpěvoherním tónu slavil další moravský Němec Ferdinand

Kauer, rodák z Dyjákoviček u Znojma. Napsal úspěšný kus Dunajská žinka (Donauweibchen). Roku 1798 ji dávali v Redutě, hrála se na mnoha místech Evropy, v Petrohradě se objevila v dalších zpracováních.

Z nejvýznamnějších divadelních ředitelů staré Reduty vzpomeňme na Heinricha Schmidta, ovšem nejznámější byl Emanuel Schikaneder, jenž v Brně nastoupil svoji poslední, jen dvouletou štaci (1807–1809). A v první polovině 19. století se český titul na jevišti Reduty objevil jen sporadicky.

Čeština na jevišti

Prvním ředitelem, který oficiálně požádal o povolení uspořádat představení v české řeči v Divadle na Zelném trhu, byl Wilhelm Thiel. Bylo to až v roce 1838. Zaznělo několik scén z Lazebníka sevillského. Na počátku příštího roku se hrálo první kompletní celovečerní představení Josefa a bratří jeho, biblická opera E. N. Méhula. Umírnění brněnští vlastenci (podle pramenů nijak četní) se dočkali první opery českého skladatele v roce 1841. Byl to Žižkův dub, veselohra na text Václava Klimenta Klicpery. Napsal ji člen orchestru Friedrich Kott.

Krátký souhrn

Na prknech brněnské Reduty se odehrálo v její heroické době, tedy v první polovině 19. století, vše podstatné z tehdejšího repertoáru. Premiéry následovaly krátce po vídeňském uvedení, nežidka bývaly před pražským uvedením. Hostovaly tu významné hudební osobnosti, připomeňme France Liszta a Claru Schumannovou.

(J. T.) ■

Obchodní oddělení zve na představení

Nejlepší tradice italského belcanta

Nejlepší tradice italského belcanta ztělesňuje **tenorista Gaetano Bardini**, kterého znají návštěvníci nejprestižnějších evropských i světových operních scén včetně Metropolitní opery v New Yorku, kde působil. Tato pěvecká legenda vystoupí ve večeru s názvem **Koncert z italských oper**, který se uskuteční **v neděli 3. dubna v Mahenově divadle**. Další hosté večera budou Jitka Zerhauová, Jurij Gorbunov a Rasa Juzukonyte. Na programu budou árie z oper Nabucco, Don Carlos, Tosca, Manon Lescaut, Macbeth, Aida, Mefistofele, Andrea Chénier a další. Začátek je v 19 hodin.

Pozvánky

Matiné Czech Virtuosi – Opera Janáčkova divadla si vás dovoluje pozvat na mimořádný koncert Czech Virtuosi ve foyeru Janáčkova divadla. Na programu bude Suite in A minor pro flétnu a smyčce G. Ph. Telemana, Sinfonia in G pro smyčce J. V. Stamitze a Symfonie č. 1, C – dur, Op. 21 L. van Beethovena. Koncert se uskuteční ve foyeru Janáčkova divadla v neděli 13. března v 11 hodin dopoledne.

Vzpomínání se Zdeňkou Kareninovou – Opera Janáčkova divadla pořádá zajímavý pořad s názvem Vzpomínáme s... Uskuteční se v neděli 6. března ve foyeru Janáčkova divadla. Od 11 hodin vystoupí Zdeňka Kareninová a Sylvie Kodetová.

Bulharsko v Mahenově divadle – Sdružení pro Bulharsko pořádá ve dnech 1. až 24. března 2005 v Mahenově divadle výstavu fotografií z Bulharska. Vernisáž se koná 1. 3. 2005 v 16.30 s vystoupením taneční skupiny Tangra a ochutnávkami bulharských vín a kuchyně.

Kurtizána s Yvettou Tannenbergerovou a s Marinou Vyskvorkinou

Giuseppe Verdi La Traviata – Umění obou představitelk hlavní role Violetty v opeře La Traviata si budou moci v březnu vychutnat zájemci o toto Verdiho dílo. Janáčkova opera jej uvede během měsíce dvakrát. Prvního března s Yvettou Tannenbergerovou a v sobotu 26. března s Marinou Vyskvorkinou. Dojímavý příběh s nesmrtelnou hudbou na motivy románu Alexandra Dumase ml. v NDB režíroval Zbyněk Srba. **Janáčkovo divadlo – 1. a 26. března od 19 hodin.** Dirigent: Jaroslav Kyzlink.

Platonov plný ironického akcentu s oceněným Bláhou v hlavní roli

Anton Pavlovič Čechov Výjimečný darebák (Platonov) – Dramatická prvotina velikána ruského a světového písennictví Platonov se našla až v pozůstalosti. Čechov ji napsal ve svých sedmnácti letech,

vzhledem k odmítavému postoji svého bratra Alexandra však za svého života hru nikdy neuvedl. Dnes s odstupem let je stále zřejmější, že Čechov vytvořil dílo, které obsahuje skoro všechny motivy a témata jeho pozdějších prací dramatických i povídkových. Hra je především velmi zvláštní komedií, s výrazným ironickým akcentem, s nímž dramatik pohlíží na jalový život a touhy svých současníků. Fascinujícím způsobem smísl slzy a smích, výtěch i soucit, situace vážné a komické. Platonov je sice inteligentní a citlivý muž, své okolí však vhání do nedůstojných situací – je to darebák, ovšem v mnoha ohledech zcela výjimečný. Propletené osudy postav zrežíroval Zdeněk Kaloč, dramaturgie se ujal Martin Dohnal. Na jevišti se setkáme s Petrem Bláhou, který za výkon v hlavní roli obdržel Cenu diváka za nejlepší mužský výkon roku 2004, dále Kateřinou Holánovou, Marikou Procházkovou, Antonii Talackovou, Ondřejem Novákem, Ondřejem Mikuláškem a jinými herci činohry Národního divadla v Brně. **Mahenovo divadlo – 10. března od 18 hodin.** Režie: Zdeněk Kaloč.

Horkokrevné a temperamentní Italky

Carlo Goldoni Treperendy – Horkokrevná italská komedie může v těchto chladných dnech pobavit a osvěžit březnový večer. Treperendy je název inscenace Mahenovy činohry, v níž se z nevinného sdělení stane realita, která by mohla ohrozit osudy několika lidí. Jak už je u italských autorů pravidlem, postavy jejich her si dokážou doslova vychutnat každické sousto života. Podle Carla Goldoního hru upravil Martin Čičvák a doplnil hudbou ze slavných italských hitů. Z hereckého souboru vybral: Jindřicha Světnicu, Jana Grygara, Janu Janěkovou, Antonii Talackovou, Danu Peškovou a další. **Mahenovo divadlo – 16. března od 19 hodin.** Režie: Martin Čičvák.

Obchodní oddělení NDB, Dvořákova 11, 657 70 Brno
Tel. ústředna: 542 158 111, informace: 841 113 355,
fax: 542 210 218
E-mail: obchodni@ndbrno.cz, abonma@ndbrno.cz
Rezervace vstupenek on-line: www.ndbrno.cz

Názor diváka

Chtěl bych se podělit o jeden svůj nedávný zážitek, který změnil můj pohled na divadlo a nejen na něj. Vše začalo jeden čtvrteční večer, kdy jsme jako takzvaný maturitní ročník navštívili divadelní představení. Na programu byla hra bratří Mrštíků Maryša, se Zuzanou Slavíkovou v hlavní roli.

Čekal nás večer plný překvapení, nejen zpracování a ztvárnění hry, ale i celá atmosféra během představení. Pochopil jsem, že kultura a divadlo fakt není jen pro důchodce, může být zdrojem zábavy i pro mladé. A to nejen pro diváky v hledišti, ale hlavně pro herce, pro něž je každodenní práce na „prknech, jež znamenají svět“ zážitkem. Obdivoval jsem jejich nasazení a prožitky každé scény. Pro nás diváky a snad i studenty je však divadlo především mnohem záživnější formou studia a přípravy na zkoušky než nekonečné ležení v knižce a hltání textu, byť s pocitem originality a původnosti díla.

Další konfrontace s kulturou však na sebe nenechala dlouho čekat. Jednoho večera nevěnně zazvonil telefon „crr, crr“. „Haló?“ A z druhé strany se ozvalo: „Nazdárek, kašpárek. A že nevíš, kam půjdeme?“ A tak slovo dalo slovo a příští úterý jsem zase šel s jedním fajn človíčkem a jejím přítelem do divadla. Ano, čtete

správně. Já, kulturní barbar jsem v průběhu pěti dnů podruhé navštívil večerní představení. Tentokrát to byla krásná hra od Antona Pavloviče Čechova Platonov aneb Neobyčejný darebák. Dílo, jehož náplní je příběh neuvěřitelného svůdníka a sukničkáře Platonova a jeho neustálých vztahů, i když doma na něj čeká manželka a dítě. Celý děj vyústí pokusem Platonovy manželky o sebevraždu a vyvrcholením je zavraždění hlavního hrdiny jednou z jeho odmítnutých milenek.

Hra sama o sobě byla natolik ze života, že nutí člověka zapřemýšlet i nad svým vlastním životem, když mnohé situace byly jak vystižené z několika mých předchozích dnů a byly doprovázeny tázavými pohledy oné milé dívky, když také poznala pravdivost děje a snad se začala i červenat.

A tak jsem zjistil, že divadlo není jen abstraktní svět uzavřených autorů děl, ale i vykreslení skutečného života nejen diváků a herců, ale i všech ostatních lidí.

Martin Hala ■

Zda je to tak, jak píše pan Hala, se můžete sami přesvědčit 10. 3., kdy hrajeme Výjimečného darebáka a 23. 3., kdy Mahenova činohra uvede Maryšu.

Blahopřejeme

Významné životní jubileum oslavuje 1. 3. **Zdeňka Kareninová, sólistka opery Národního divadla v Brně v letech 1967–1989.**

Narodila se v Praze, kde studovala zpěv na konzervatoři u profesora Konstantina Karenina, svého pozdějšího manžela. Po absolutoriu působila jako sólistka Armádního uměleckého souboru, potom se zdokonalovala ve zpěvu na Akademii múzických umění v Praze. První umělecké angažmá Zdeňky Kareninové byla opera v Jihočeském divadle v Českých Budějovicích, kde nastudovala četné role českého i světového repertoáru. Svým vynikajícím pěveckým i hereckým projevem upoutala v titulní roli Pucciniho Toscy.

V roce 1967 přešla do uměleckého svazku brněnské opery, kde již dříve úspěšně hostovala např. v roli Senty ve Wagnerově Bludném Holanďanovi nebo jako Otrtuda v Lohengrinovi téhož skladatele. Na brněnském operním jevišti ztvárnila řadu hlavních postav a brzy se stala jednou z nejobsazovanějších sólistek souboru. Měla velké hlasové dispozice, krásně zbarvený hlas s velkým rozsahem, výbornou techniku a atraktivní jevištní vzhled.

Z českého operního repertoáru vzpomeňme na její skvělou Libuši, Vendulku v Hubičce, Miladu v Daliborovi či Anežku ve Dvou vdovách Bedřicha Smetany, Kněžnu ve Dvořákově opeře Čert a Káča, titulní role v operách Šárka Zdeňka Fibicha a Maryša ve stejnojmenné opeře E. F. Buriana.

Byla znamenitou představitelkou postav v operách Leoše Janáčka, vynikla zejména jako Jenůfa a Kostelníčka v Její pastorkyni, Emilia Marty ve Věci Makropulos nebo Káťa Kabanová ve stejnojmenné opeře. V operách Bohuslava Martinů se uplatnila jako Kateřina v Řeckých pašijích a Stará dáma v Juliettě.

Operní publikum obdivovalo Zdeňku Kareninovou také v rolích světového repertoáru, jako byla Dona Anna z Mozartova Dona Giovanniho, zazářila jako Leonora v Beethovenově opeře Fidelio, Taťána v Čajkovského Evženu Oněginovi a zejména v roli

Aidy a Alžbětě z Valois v Donu Carlosovi G. Verdiho. Věnovala se také písňovému a oratornímu repertoáru a pedagogické práci na Janáčkově akademii múzických umění v Brně, později na DAMU v Praze.

S operním publikem se rozloučila v roli Anežky ze Smetanových Dvou vdov.

„Mou nejoblíbenější rolí byla Aida,“ poznamenává Zdeňka Kareninová, „velikou láskou pak Kostelníčka v Její pastorkyni, kterou jsem poprvé zpívala, když mi bylo devětadvacet let. Opera je archaický útvar, i když je zajímavé, jak bývá pojímána moderně. Stále více se po celém světě zpívá opera v originálních jazycích, tedy i Janáček česky.“

Zdeňka Kareninová patřila v letech sedmdesátých až devadesátých k předním brněnským operním umělcům, kteří se podíleli na formování operního umění.

Před lety...

Před 115 lety, 6. 3. 1890 se narodila v Praze **Božena Snopková, členka Národního divadla v Brně v letech 1914–1930.**

Byla angažována ve Vínohradském divadle, později byla členkou Smíchovského divadla a v roce 1914 přešla do divadla v Brně, kde pohostinsky zpívala Neddu v Leoncavallově opeře Komedianti a Markétu v Gounodově opeře Faust a Markétka. Během svého angažmá v Brněnské

opeře nastudovala četné role českého i světového repertoáru a vždy přesvědčila krásnou barvou hlasu, muzikalností, půvabným zjevem a dokonalým hereckým projevem. Zpívala kromě Čertovy stěny ve všech operách Bedřicha Smetany, titulní roli ve Dvořákově Rusalce a zejména Jenůfu v Janáčkově Její pastorkyni. Skladatel její Jenůfu označil jako „jedinečnou“. V prvním provedení opery L. Janáčka Příhody lišky Bystroušky zpívala lišáka Zlatohřbítka a v československé premiéře opery C. Debussyho Peléas a Melisanda zpívala Melisandu. Její Taťánu v Evženu Oněginovi P. I. Čajkovského ocenila kritika i operní publikum stejně jako titulní role v Pucciniho operách Tosca a Madame Butterfly nebo Carmen v opeře G. Bizeta.

Božena Snopková se zapsala do historie operního umění.

Před 105 lety, 14. 3. 1900 se v Praze v rodině hostinského narodil **Karel Hospodský** – hercovo jméno není pseudonymem. Prošel různými kočovnými společnostmi, působil v Jihočeském divadle a přijal pozvání šéfa

brněnské činohry Rudolfa Waltra a nastoupil do brněnské činohry. Jeho první rolí byl generál Hasdrubal v Sherwoodově Cestě do Říma. Karel Hospodský se řídil svým instinktem, měl výborný jevištní projev a byl jedním ze staré generace, která vládla dobrou jevištní mluvou. Byl hercem širokého rejstříku, zprvu hrál sluhu, lidové figurky, později v rolích klasického i soudobého repertoáru uplatňoval hereckou vyzrálost. **Do historie brněnské činohry** se zapsal jako Lízal v Maryši bratří Mrštíků a Karenin z Tolstého Anny Kareninové. Jeho poslední rolí byl sedlák z Ibsenova Peer Gynta. Karel Hospodský patřil k výrazným představitelům realistického herectví a k reprezentantům brněnské činoherního herectví.

Zemřel 11. 8. 1966 v Brně.

Před čtyřiceti pěti lety, 1. března 1960 **zemřel v Brně Karel Šeplavý, člen Zemského divadla v Brně v letech 1938–1960.**

Narodil se v Praze a do Brna přišel již jako zkušený herec a svým komediálním talentem si hned získal oblibu u tehdejšího operetního publika. Ve čtyřicátých letech se s úspěchem uplatnil v českých operetních novinkách Karla Hašlera, Járy

Beneše či Josefa Stelíbského a ve Frimlově operetě Rose Mary. Byl ideálním představitelem komického oboru v inscenacích, které vzešly z brněnské tvůrčí dílny autorů J. Loukoty, B. Polácha a J. Žalmana. Nejúspěšnější byl v operetě Mé štěstí má zlaté vlasy, kde dominoval v roli ševce Matyáše Vyčichla. Znamení byl také jeho švec Kroutil v Tylově Fidlovačce, kterou brněnská zpěvohra zahájila po osvobození divadelní sezonu 21. září 1945.

Karel Šeplavý byl za svého působení v brněnské zpěvohře jedním z nejzaměstnanějších sólistů a účinkoval v inscenacích téměř všech režisérů.

Připravila Eva Šlapanská ■
Foto: archiv NDB

Program NDB – březen 2005

Janáčkovovo divadlo

1. út Giuseppe Verdi
17.00 h **LA TRAVIATA**
19–21.40 Opera o třech dějstvích
Nastudováno v italštině, s titulky českého překladu
2. st Sergej Prokofjev/Libor Vaculík *sk. KO*
17.00 h **IVAN HROZNÝ**
17–19.10 Taneční drama o dvou dějstvích
4. pá Giuseppe Verdi *sk. E/1, E/2*
17.00 h **DON CARLOS**
19–22.20 Opera o čtyřech dějstvích
Nastudováno v italštině, s titulky českého překladu
5. so Petr Iljič Čajkovskij / Robert Strajner *Cena diváka 2002*
17.00 h **LABUTÍ JEZERO**
19–21.45 Romantický balet o čtyřech dějstvích
6. ne Giuseppe Verdi
17.00 h **AIDA**
17–20 Opera o čtyřech dějstvích
Nastudováno v italštině, s titulky českého překladu
9. st Bedřich Smetana *sk. Dárek 2005/1, Dárek 2005/2*
17.00 h **BRANIBOŘI V ČECHÁCH**
19–21.45 Opera o třech dějstvích
10. út + 11. pá **Koncert Státní filharmonie Brno**
17.00 h
12. so Adolphe Charles Adam / Jiří Blažek *sk. PS/1, PS/2*
17.00 h **GISELLE** *NAPOSLEDY V TĚTO SEZONĚ*
19–21 Romantický balet o dvou dějstvích
15. út Giuseppe Verdi *sk. A/1, A/2*
17.00 h **DON CARLOS**
19–22.20 Opera o čtyřech dějstvích
Nastudováno v italštině, s titulky českého překladu
16. st Giuseppe Verdi
17.00 h **AIDA**
19–22 Opera o čtyřech dějstvích
Nastudováno v italštině, s titulky českého překladu
18. pá Antonín Dvořák *Cena diváka 2003*
17.00 h **JAKOBÍN**
19–22 Opera o třech dějstvích
19. so Jacques Offenbach *sk. C*
17.00 h **HOFFMANNOVY POVÍDKY**
17–20 Opera o třech dějstvích
Nastudováno ve francouzštině, s titulky českého překladu

20. ne Umberto Giordano *sk. KO*
17.00 h **ANDREA CHÉNIER**
17–19.35 Opera o čtyřech dějstvích
Nastudováno v italštině, s titulky českého překladu
22. út Umberto Giordano *sk. B/1, B/2*
17.00 h **ANDREA CHÉNIER**
19–21.35 Opera o čtyřech dějstvích
Nastudováno v italštině, s titulky českého překladu
23. st Bedřich Smetana *sk. R*
17.00 h **BRANIBOŘI V ČECHÁCH**
19–21.45 Opera o třech dějstvích
24. út Jacques Offenbach *sk. U*
17.00 h **HOFFMANNOVY POVÍDKY**
19–22 Opera o třech dějstvích
Nastudováno ve francouzštině, s titulky českého překladu
25. pá Houslový koncert PAVLA ŠPORCLA
19.30 h **PAGANINI TOUR 2005**
Hosté: klavírista Petr Jiříkovský, zpěvačky Eva Pilarová a Martina Balogová, pianista Milan Dvořák
26. so Giuseppe Verdi
17.00 h **LA TRAVIATA**
19–21.40 Opera o třech dějstvích
Nastudováno v italštině, s titulky českého překladu

Mahenovo divadlo

1. út Georges Feydeau *sk. SP*
18.00 h **TAKOVÁ ŽENSKÁ NA KRKU**
18–20.20 Třeskutá komedie o milostných vztazích
2. st František Hrubín
10.00 h **KRÁSKA A ZVÍŘE**
10–12.10 Lidová pohádka se zpěvy
3. út Agatha Christie *Cena diváka 2004*
19.00 h **PAST NA MYŠI**
19–21.20 Nejslavnější detektivní hra všech dob
4. pá Agatha Christie *Cena diváka 2004*
19.00 h **PAST NA MYŠI**
19–21.20 Nejslavnější detektivní hra všech dob
5. so William Shakespeare
18.00 h **VESELÉ PANIČKY WINDSORSKÉ**
18–20.40 Přerokozná a převýborná komedie o Siru Johnu Falstaffovi a veselých paníčkách windsorských
6. ne Pronájem ZUŠ, Brno, Veverí 133
19.00 h Zdeněk Urbanovský/Aleš Kučera
ATLANTIDA
Muzikál

9. st 19.00 h 19–21.30	Jan Drda DALSKABÁTY, HŘÍŠNÁ VES ANEB ZAPOMENUTÝ ČERT Slavná pohádková komedie	sk. B/1	25. pá 19.00 h	Dea Loherová ADAM GEIST Žádný anděl, ale ani vrah!	sk. D
10. čt 18.00 h 18–21.20	Anton Pavlovič Čechov VÝJIMEČNÝ DAREBÁK (PLATONOV) Velmi ironická, krutě hořká, rozverná i melancholická komedie o člověku, který se nemotorně a nešťastně potácí mezi čtyřmi ženami. Vzrušivá a neobyčejně vtipná hra o snech, tužbách a nenaplněných nadějích. Tři pokusy o sebevraždu, jeden pokus o vraždu, jedna vražda...		29. út 19.00 h	Friedrich von Flotow MARTA Opera o čtyřech dějstvích Nastudováno v českém jazyce	sk. Dárek 2005/1
11. pá 19.00 h	Friedrich von Flotow MARTA Opera o čtyřech dějstvích Nastudováno v českém jazyce	sk. E/1	30. st 17.00 17–19.20	Georges Feydeau TAKOVÁ ŽENSKÁ NA KRKU Třeskutá komedie o milostných vztazích	sk. OP
12. so 18.00 18–20.20	Georges Feydeau TAKOVÁ ŽENSKÁ NA KRKU Třeskutá komedie o milostných vztazích		31. čt 19.00 h 19–21.20	Agatha Christie PAST NA MYŠI Nejslavnější detektivní hra všech dob	sk. A/1 Cena diváka 2004
15. út 19.00 h 19–21.45	Christopher Hampton NEBEZPEČNÉ VZTAHY Strhující příběh o lásce čisté i zrádné, o citech opětováných i zhrzených, o pomstě a smrti		<hr/> Malá scéna Mahenova divadla <hr/>		
16. st 19.00 h 19–21.15	Carlo Goldoni TREPERENDY Italská komedie o příliš upovídáných ženách		5. so 15.00 h 15–16.05	Václav Renč PERNÍKOVÁ CHALOUPKA Pohádka pro děti od 3 let	
17. čt 19.00 h 19–22	Alois a Vilém Mrštíkovic ROK NA VSI Kronika moravské dědiny	NAPOSLEDY	7. po 19.30 19.30–21.50	Patrick Marber NA DOTEK Současná hra předního anglického dramatika	
18. pá 19.00 h 19–21.30	Jan Drda DALSKABÁTY, HŘÍŠNÁ VES ANEB ZAPOMENUTÝ ČERT Slavná pohádková komedie		8. út 19.30 h 19.30–21	Felix Mitterer ÚČTOVÁNÍ V DOMĚ BOŽÍM Kontroverzní hra nejproslulejšího současného rakouského dramatika. Poslední soud se netýká pouze lidí, ale především tvůrce samého – Bůh otec a jeho synové, Kristus a Lucifer, vedou rodinný spor o svou i naši existenci...	
21. po 10.00 h 10–12.15	Carlo Goldoni TREPERENDY Italská komedie o příliš upovídáných ženách		12. so 15.00 h 15–16.05	Josef Kainar ZLATOVĚŠKA Pohádka pro děti	
22. út 19.00 h 19–21.15	Alois a Vilém Mrštíkovic MARYŠA Drama z moravské vsi		14. po 19.30 h 19.30–21	Felix Mitterer ÚČTOVÁNÍ V DOMĚ BOŽÍM	
23. st 19.00 h 19–22	William Shakespeare MNOHO POVYKU PRO NIC Laskavě nelaskavá taškařice		19. so 15.00 h 15–16	Rostislav Pospíšil JAK SI SPOLU HRÁLI Pohádková féerie pro děti od 3 do 8 let i pro jejich rodiče	
24. čt 19.00 h	Dea Loherová ADAM GEIST Žádný anděl, ale ani vrah!	PREMIÉRA sk. MD premiéra (mimořádně ve čtvrtek)	19. so 19.30 h 19.30–21.30	Paloma Pedrero NOCI LETMÉ LÁSKY Čtyři letmá setkání = čtyři noci lásky, které změní celý život...	
			30. st 20.00 h 20–22	Raymond Queneau ODILE Láska, surrealismus, krokodýl krok k Odile	

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

Program NDB – duben 2005

Janáčkovovo divadlo

1. pá
19.00 h Adolphe Charles Adam/Vasilij Medveděv *ČESKÁ PREMIÉRA*
KORZÁR sk. JD/1, JD/2 premiéra
Romantický balet
2. so
17.00 h Adolphe Charles Adam/Vasilij Medveděv 2. *PREMIÉRA*
KORZÁR sk. F
Romantický balet
3. ne
19.30 h **JAZZFESTBRNO 2005**
Učinkují: Janis Siegel Quartet, Muthspiel & Muthspiel
Koncert devítinásobné nositelky Grammy, vokalistky Janis Siegel – vyvrcholení letošního ročníku festivalu JAZZ-FESTBRNO
4. po
19.00 h Arrigo Boito
MEFISTOFELE
Opera o čtyřech dějstvích
Nastudováno v italštině, s titulkou českého překladu
5. út
19.00 h Sergej Prokofjev/Libor Vaculík
IVAN HROZNÝ
Taneční drama o dvou dějstvích
6. st
19.00 h Jacques Offenbach *NAPOSLEDY*
HOFFMANNOVY POVÍDKY
Opera o třech dějstvích
Nastudováno ve francouzštině, s titulkou českého překladu
7. čt + 8. pá
19.30 h **Koncert Státní filharmonie Brno**
9. so
18.00 h Georges Bizet
CARMEN
Opera o čtyřech dějstvích
Nastudováno ve francouzštině, s titulkou českého překladu
10. ne
19.00 h Petr Iljič Čajkovskij/Robert Strajner *Cena diváka 2002*
LABUTÍ JEZERO
Romantický balet o čtyřech dějstvích
11. po
19.00 h Giuseppe Verdi
AIDA
Opera o čtyřech dějstvích
Nastudováno v italštině, s titulkou českého překladu
13. st
19.00 h Georges Bizet sk. E/1, E/2
CARMEN
Opera o čtyřech dějstvích
Nastudováno ve francouzštině, s titulkou českého překladu
14. čt
19.00 h Leoš Janáček sk. B/1, B/2
KÁTA KABANOVÁ
Opera o třech dějstvích
15. pá
19.00 h Ludwig Minkus/Jaroslav Slavický
BAJADÉRA
Klasický balet o dvou dějstvích
16. so
19.00 h Leoš Janáček sk. PS/1, PS/2
KÁTA KABANOVÁ
Opera o třech dějstvích

17. ne
17.00 h Sergej Prokofjev/Libor Vaculík sk. C
IVAN HROZNÝ *NAPOSLEDY V TĚTO SEZONĚ*
Taneční drama o dvou dějstvích
19. út
19.00 h Giuseppe Verdi
AIDA
Opera o čtyřech dějstvích
Nastudováno v italštině, s titulkou českého překladu
20. st
19.00 h Giuseppe Verdi
LA TRAVIATA
Opera o třech dějstvích
Nastudováno v italštině, s titulkou českého překladu
22. pá
19.00 h Leoš Janáček sk. T
KÁTA KABANOVÁ
Opera o třech dějstvích
23. so
17.00 h Adolphe Charles Adam/Vasilij Medveděv sk. RP
KORZÁR
Romantický balet
24. ne
19.00 h Georges Bizet sk. U
CARMEN
Opera o čtyřech dějstvích
Nastudováno ve francouzštině, s titulkou českého překladu
26. út
19.00 h Giuseppe Verdi
DON CARLOS
Opera o čtyřech dějstvích
Nastudováno v italštině, s titulkou českého překladu
29. pá
19.00 h Arrigo Boito
MEFISTOFELE
Opera o čtyřech dějstvích
Nastudováno v italštině, s titulkou českého překladu
30. so
19.00 h Georges Bizet sk. PS/1, PS/2
CARMEN
Opera o čtyřech dějstvích
Nastudováno ve francouzštině, s titulkou českého překladu

Mahenovo divadlo

1. pá
19.00 h Agatha Christie *Cena diváka 2004*
PAST NA MYŠI
Nejslavnější detektivní hra všech dob
3. ne
19.00 h **KONCERT Z ITALSKÝCH OPER**
Tenorista Gaetano Bardini a hosté
4. po
19.00 h Dea Loherová sk. ČP
ADAM GEIST
Žádný anděl, ale ani vrah!
7. čt
19.00 h Friedrich von Flotow sk. E/2
MARTA
Opera o čtyřech dějstvích. Nastudováno v českém jazyce
8. pá
19.00 h Christopher Hampton
NEBEZPEČNÉ VZTAHY
Strhující příběh o lásce čisté i zrádné, o citech opětvovaných i zhrzených, o pomstě a smrti.

9. so
18.00 h
18–20.10
František Hrubín
KRÁSKA A ZVÍŘE
Lidová pohádka se zpěvy
11. po
19.00 h
19–21.30
Alois Jirásek
LUCERNA
Česká pohádková hra
12. út
19.00 h
19–21.20
Georges Feydeau
TAKOVÁ ŽENSKÁ NA KRKU sk. A/2
Třeskutá komedie o milostných vztazích
13. st
10.00 h
10–13
William Shakespeare
MNOHO POVYKU PRO NIC
Laskavé nelaskavá taškařice
14. čt
19.00 h
Dea Loherová sk. A/1
ADAM GEIST
Žádný anděl, ale ani vrah!
15. pá
19.00 h
19–22.20
Anton Pavlovič Čechov
VÝJIMEČNÝ DAREBÁK (PLATONOV)
Velmi ironická, kruté hořká, rozverná i melancholická komedie o člověku, který se nemotorně a nešťastně potácí mezi čtyřmi ženami. Vzrušivá a neobyčejně vtipná hra o snech, tužbách a nenaplněných nadějích. Tři pokusy o sebevraždu, jeden pokus o vraždu, jedna vražda...
16. so
19.00 h
19–20.45
Gotthold Ephraim Lessing sk. Dárek 2005/2
EMILIA GALOTTI
Tragédie
18. po
19.00 h
19–21.15
Alois a Vilém Mrštíkovi sk. Dárek 2005/1
MARYŠA
Drama z moravské vsi
19. út
19.00 h
19–21.40
William Shakespeare
VESELÉ PANIČKY WINDSORSKÉ
Přerozkošná a převýborná komedie o Siru Johnu Falstaffovi a veselých paničkách windsorských
20. st
19.00 h
19–21.30
Jan Drda
DALSKABÁTY, HRÍŠNÁ VES
ANEB ZAPOMENUTÝ ČERT
Slavná pohádková komedie
21. čt
19.00
19–21.20
Georges Feydeau
TAKOVÁ ŽENSKÁ NA KRKU
Třeskutá komedie o milostných vztazích
22. pá
19.00 h
Molière **ŠKOLA ŽEN** *PREMIÉRA*
sk. MD premiéra
Rozverná a rozkošná komedie o muži, který vychovával svoji vyvolenou ke stavu manželskému...
23. so
19.00 h
Molière sk. D
ŠKOLA ŽEN
Rozverná a rozkošná komedie o muži, který vychovával svoji vyvolenou ke stavu manželskému...
26. út
19.00 h
Národní divadlo *TRIALOG 2005*
Ladislav Stroupežnický
NAŠI FURIANTI

27. st
19.00 h
Národní divadlo moravskoslezské Ostrava *TRIALOG 2005*
Bertolt Brecht
ŽEBŘÁCKÁ OPERA
28. čt
19.00 h
Divadlo J. K. Tyla Plzeň *TRIALOG 2005*
William Shakespeare
KRÁL LEAR
29. pá
19.00 h
Národní divadlo v Brně *TRIALOG 2005*
Christopher Hampton
NEBEZPEČNÉ VZTAHY
30. so
19.00 h
Slovenské národní divadlo Bratislava *TRIALOG 2005*
Tennessee Williams
KOČKA NA ROZPÁLENÉ PLECHOVÉ STŘEŠE

Malá scéna Mahenova divadla

2. so
15.00 h
15–16.05
Josef Kainar
ZLATOVLÁSKA
Pohádka pro děti
2. so
19.30 h
19.30–21
Felix Mitterer
ÚČTOVÁNÍ V DOMĚ BOŽÍM
Kontroverzní hra nejproslulejšího současného rakouského dramatika. Poslední soud se netýká pouze lidí, ale především tvůrce samého – Bůh otec a jeho synové, Kristus a Lucifer, vedou rodinný spor o svou i naši existenci...
9. so
15.00 h
15–16.20
Martin Čičvák
3 PRASÁTKA
Muzikálová komedie pro děti od 5 let a jejich rodiče
9. so
20.00 h
20–22
Paloma Pedrero
NOCI LETMÉ LÁSKY
Čtyři letmá setkání = čtyři noci lásky, které změní celý život... Hra současně španělské dramatičky, která chce především dávat naději
13. st
19.30 h
19.30–21.50
Patrick Marber
NA DOTEK
Současná hra předního anglického dramatika. Romantická komedie a zároveň brutální anatomie moderní lásky, hra o strategii sexu, plná vášně a lidskosti...
16. so
15.00 h
15–16
Rostislav Pospíšil
JAK SI SPOLU HRÁLI
Pohádková féerie pro děti od 3 do 8 let i pro jejich rodiče
23. so
15.00 h
15–16.05
Václav Renc
PERNÍKOVÁ CHALOUPKA
Pohádka pro děti od 3 let
28. čt
16.00 h
Felix Mitterer *TRIALOG 2005*
ÚČTOVÁNÍ V DOMĚ BOŽÍM
29. pá
16.00 h
Raymond Queneau *TRIALOG 2005*
ODILE

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

Čtvrtý mezinárodní jazzový festival

Už podruhé uvítá majestátní budova Janáčkova divadla nejvýznamnější světové jazzmany. Po fenomenálním loňském úspěchu vokálního sexteta Take 6 letos organizátoři mezinárodního jazzového festivalu JAZZFESTBRNO pokračují v představování toho nejlepšího, co současný jazz nabízí.

Mezi 30. březnem a 3. dubnem bude akce hostit zástupce nejrůznějších národností i stylových faset pestrého žánru jazzu. Posluchačům se předvede pestrá škála kapel od komorního dua až po plnokrevný big-band. Jazzoví fajnšmekři se jistě těší na páteční večer skvělých trií z USA. Přestože má tento den datum 1. 4., rozhodně není apríl, že v atriu IBC zahraje **McCoy Tyner**, Coltranův dvorní klavírista, stylotvůrce a čtyřnásobný držitel Grammy. Informace nejen o programu festivalu je možno nalézt na webových stránkách www.jazzfestbrno.cz.

Festival vyvrcholí na půdě Janáčkova divadla v neděli 3. dubna 2005 dvojkoncertem, který kromě rakouských virtuozů **Wolfganga a Christiana Muthspielových** přivítá především devítinásobnou držitelku ocenění Grammy a členku legendární vokální skupiny The Manhattan Transfer, **Janis Siegel**.

Rodačka z New Yorku Janis Siegel přičichla k hudbě (můžeme snad i říct k show businessu) už ve dvanácti letech s popovou skupinou The Young Generation.

„V té době jsem poslouchala téměř výhradně pop-music,“ vzpomíná zpěvačka. „Když začala éra Motownu, úplně jsem tomu propadla. Totéž platilo o Arethě Franklin.“ Už na střední škole však Siegel nahlédla do světa jazzu, konkrétně ve formě poslechu desek Johna Coltrana, jehož album A Love Supreme s výše zmiňovaným McCoy Tynerem za piánem si získalo popularitu napříč všemi generacemi v jazzovém žánru nevídanou.

Ze širšího žánrového záběru zpěvačka ostatně těží dodnes. Od roku 1975, kdy spoluzakládala skupinu

Manhattan Transfer, se Janis Siegel nebojí zabrousit do okolních žánrů, především popu, a dělá to s mimořádným šarmem. Její sólová kariéra probíhá paralelně s nepolevujícím záběrem ve světoznámé skupině The Manhattan Transfer, ale dosud byla spíše utlačovanou popelkou. Letos poprvé vyrazí Janis Siegel na evropské turné s vlastní kapelou, kapelou, kterou jí mohou závidět všichni sólisté: pianista Alan Pasqua, basista Darek Oles a bubeník Steve Hass patří mezi to nejlepší, co současná americká jazzová scéna nabízí.

Aktuální album Janis Siegel nese název Sketches of Broadway a právě k němu se vztahuje její evropské turné. Chytré přearanžované broadwayské melodie Irvinga Berlina, Stephena Sondheim a dalších tvoří jádro repertoáru, ve kterém se zpěvačka cítí nadmíru dobře, a tento pocit uvolněnosti následně přenáší i na posluchače. Výsledkem je noblesní záležitost přesahující hranice žánru a nepochybně hodná brněnského operního stánku. Vždyť kde jinde než v opeře by se měli posluchači setkávat se špičkovými reprezentanty vokální hudby? Tradice, kterou zahájili v ročníku 2004 Take 6, má více než důstojné pokračování...

JAZZFESTBRNO
4. mezinárodní jazzový festival

30. 3.–3. 4. 2005

JAZZFESTBRNO

4. mezinárodní jazzový festival

středa 30. 3. | Semilasso | 20.00

Henryk Miskiewicz Quartet „Full Drive“ | PL
Československý Big Band Matúše Jakabčice | CZ.SK
Jamsession

čtvrtek 31. 3. | Semilasso | 20.00

S'aight | CZ
Sarah Morrow Quartet | USA.FRA
Jamsession

pátek 1. 4. | Komorní sál JAMU | 15.00

workshop s triem **Rona Affifa**

pátek 1. 4. | International Business Center | 20.00

Ron Affif Trio featuring **Juraj Griglák**
and **Martin Valihora** | USA.SK

McCoy Tyner Trio | USA
Jamsession

sobota 2. 4. | Dům Pánů z Lipé | 19.00

János Sramkó Group | HUN
Sílvia Josifoska and Band | SK
Jamsession

neděle 3. 4. | Janáčkovo divadlo | 19.30

Muthspiel & Muthspiel | A
Janis Siegel Quartet | USA

8. 3.–3. 4. | Dům Pánů z Lipé

Jazz v Brně

výstava fotografií, vernisáž 8. 3.

www.jazzfestbrno.cz

Jihomoravská plynárenská, a.s.

generální partneri

festival se koná pod záštitou
poslance Evropského parlamentu
Petra Duchoně
a primátora města Brna
Richarda Svobody

SKANSKA

hlavní partner

HARMONIE

EUROAWK

RESPEKT

bmmedia

mediální partneri

**ČESKÝ ROZHLAS
BRNO**
108.8 FM

ROVNOST

brněnská 1
veřejnoprávní rozhlasová stanice

18. Poutníci, Mariánská mystika

Adrian Gajda se vyznačuje propracovanými detaily. Poutníci se modlí s úctou u sv. Máří, Adriaňská poutnice, jako Mariánská poutnická mystika.

